

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINA KŁOBUCK

obszar położony w obrębach Kłobuck, Przybyłów i Osoki Pustkowie

Opracowanie: mgr inż. arch. Małgorzata Krupa

OŚWIADCZENIE

Na podstawie art. 74 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, oświadczam, że prognozę oddziaływania na środowisko sporządziła osoba uprawniona zgodnie z art. 74 a ust. 1 i 2 ww. ustawy.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenia fałszywego oświadczenia.

Kłobuck, październik 2020 r.

spis treści:

1. Podstawa opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	3
1.1 przedmiot i podstawy prawne sporządzenia prognozy	3
1.2 cele opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.3 informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
2. Charakterystyka obszarów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	5
2.1 położenie i istniejące użytkowanie terenu gminy	5
2.2 uzbrojenie terenu gminy	6
2.3 położenie i istniejące użytkowanie oraz uzbrojenie obszarów objętych projektem planu miejscowego	8
3. Opis projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	8
3.1 główne cele sporządzenia projektu planu miejscowego	8
3.2 opis ustaleń projektu planu miejscowego	8
3.3 powiązania projektu planu miejscowego z innymi dokumentami	10
4. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska:	10
4.1 różnorodność biologiczna, zasoby naturalne	10
4.2 obszary i obiekty o wartościach przyrodniczych	10
4.3 szata roślinna, świat zwierzęcy	10
4.4 wody powierzchniowe i wglębne	14
4.5 powietrze	16
4.6 budowa geologiczna, kopaliny, powierzchnia ziemi, gleby	16
4.7 krajobraz	17
4.8 klimat	18
4.9 zabytki	18
4.10 określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska obszarów objętych projektem planu	18
5. Charakterystyka istniejących negatywnych oddziaływań na środowisko	19
6. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego planu miejscowego, w tym obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody	21
7. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko a także na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	22
8. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem wynikającym z realizacji projektowanego planu miejscowego	27
9. Określenie, analiza i ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu miejscowego	27
10. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	28
11. Przedstawienie – z uwzględnieniem celów i geograficznego zasięgu projektowanego planu miejscowego oraz celów i przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – wyjaśnienia braku rozwiązań alternatywnych	29
12. Propozycja dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	30
13. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu	30
14. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego planu miejscowego oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas sporządzania planu	30
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	30
16. Wykaz wykorzystanych materiałów	31

1. PODSTAWA OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1.1 PRZEDMIOT I PODSTAWY PRAWNE SPORZĄDZENIA PROGNOZY

Przedmiotem prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar położony w obrębach Kłobuck, Przybyłów i Osoki Pustkowie, drodze krajowej nr 43 (w niniejszym opracowaniu nazywanego również „planem miejscowym” lub „planem”).

Niniejsze opracowanie zostało podjęte na podstawie uchwały Nr 465/XLIV/2018 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 18 września 2018 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przedmiotem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie terenów inwestycyjnych wraz z odpowiednią siecią obsługi komunikacyjnej, przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań.

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:

I.p.	Położenie i funkcje terenów	pow. terenu	uwagi
1	PU - tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej	24,51 ha	umożliwienie lokalizacji zabudowy produkcyjnej i usługowej, na terenie posiadającym dostęp do dróg publicznej
2	MNU - tereny zabudowy usługowej	2,66 ha	umożliwienie lokalizacji zabudowy usługowej, na terenie posiadającym dostęp do dróg publicznej
3	KDG – tereny dróg publicznych – droga główna gminnych	2,07 ha	teren w całości wyznaczony dla realizacji poszerzenia drogi krajowej oraz realizacji ronda
4	KDL – tereny dróg publicznych – droga lokalna	0,88 + 0,16 + 0,82 = 1,86 ha	teren w całości wyznaczony dla realizacji nowych dróg publicznych
6	KDw – tereny dróg wewnętrznych	0,11 + 1,61 = 1,72 ha	teren istniejących i projektowanych dróg wewnętrznych
7	ZI – tereny zieleni izolacyjnej	0,34 ha	teren wskazany w studium jako bufor między zabudową produkcyjną a mieszkaniową
	łącznie	33,18 ha	

Do Urzędu Miejskiego wpłynęły wnioski o sporządzenie planu miejscowego. Organy gminy postanowiły o konieczności sporządzenia ww dokumentu. Postawą prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla sporządzanego projektu planu jest art. 51 ust.1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a wymagany zakres prognozy jest określony w art. 51 ust. 2 powołanej ustawy. W sporządzanej prognozie uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z opracowywanym projektem planu. Prognoza obejmuje obszary objęte projektem planu wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji wprowadzonych ustaleń.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga zgodnie z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko przez organ gminy opracowujący projekt planu miejscowego jest jednym z elementów tej oceny; do innych wymaganych procedur należy:

- uzyskanie uzgodnienia stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie,
- uzyskanie opinii organów ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej o sporządzonym dokumencie i prognozie,
- zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu (podanie do publicznej wiadomości: o przystąpieniu do sporządzania planu, o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu miejscowego wraz z załącznikami i stanowiskami innych organów, o sposobie i miejscu składania uwag i wniosków do sporządzonego projektu planu miejscowego).

W ramach uzyskanych uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko uzyskano stanowiska:

- 1) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłobucku , zgodnie z którymi zakres prognozy winien obejmować ustalenia ustawowo wymagane, natomiast stopień szczegółowości prognozy winien być adekwatny do charakterystyki obszaru objętego opracowaniem,
- 2) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, zgodnie z którymi wszystkie elementy art. 51 ust. 2 ustawy powinny być przeanalizowane i ocenione w stopniu i zakresie adekwatnym do charakterystyki obszarów objętych opracowaniem oraz proponowanych rozwiązań planistycznych, stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w oparciu o następujące przepisy prawne, aktualne na dzień sporządzenia prognozy:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
- 2) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- 3) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
- 4) ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu
- 5) ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych
- 7) ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych
- 8) ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii
- 9) ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
- 10) ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
- 11) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze
- 12) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- 13) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska
- 14) ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne
- 15) ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- 16) ustawa z dnia 14 kwietnia 2016r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw
- 17) rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków
- 18) ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane
- 19) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w.s. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie
- 20) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko
- 21) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

1.2 CELE OPRACOWANIA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Celem prognozy jest rozpoznanie, określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektowanego planu miejscowego, w tym szczególnie w granicach obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Analizowane są też potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku zmiany ustaleń obowiązującego planu.

Jednocześnie w prognozie wskazuje się rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanej zmiany obowiązującego planu. Analizowane są również rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w projektowanym dokumencie – w prognozie ocenia się uzasadnienie dokonanego wyboru lub wyjaśnia się brak możliwości rozwiązań alternatywnych do przyjętych w projekcie planu.

Prognoza winna również wskazywać na ewentualną potrzebę korygowania zapisów ustaleń projektowanego planu w przypadku konfliktów z wymaganiami ochrony środowiska.

1.3 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Niniejsze opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy dostępnych materiałów kartograficznych, studialnych, planistycznych i wizji terenowych. Wykorzystano również opracowanie ekofizjograficzne oraz prognozy oddziaływania na środowisko. Wykorzystano również inne dostępne opracowania z zakresu ochrony środowiska obejmujące tereny położone w granicach gminy.

W związku z trudnościami jednoznacznego zwymiarowania i określenia w czasie oddziaływania na środowisko wynikającego z realizacji inwestycji/ przedsięwzięć dopuszczonych projektowanym planem, przy sporządzaniu prognozy posługiwano się przede wszystkim oceną jakościową przewidywanych skutków oraz dokonano porównania obecnego funkcjonowania obszaru objętego opracowaniem, z jego przewidywanym funkcjonowaniem po zrealizowaniu tych inwestycji/ przedsięwzięć zgodnie z ustaleniami zawartymi w sporządzonym projekcie.

W prowadzonych analizach brano pod uwagę nie tylko skutki jakie może wywołać plan zagospodarowania samego obszaru objętego planem, lecz przede wszystkim brano pod uwagę skumulowane oddziaływanie - wraz z oddziaływaniami mogącymi powstać na terenach przyległych.

W sporządzonej prognozie w sposób szczegółowy przeanalizowano występowanie w granicach obszarów objętych planem oraz w sąsiedztwie tych obszarów: powiazań przyrodniczych, obiektów i terenów objętych ochroną prawną (w tym chronionych ustawą o ochronie przyrody) a także ograniczeń w zagospodarowaniu (występujące uwarunkowania fizjograficzne, w tym istniejące stosunki wodne).

Przed przystąpieniem do prac nad opracowaniem prognozy przeprowadzono również wizję lokalną. Pozwoliła ona na rozpoznanie aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania obszarów wskazywanych do zmiany ich przeznaczenia. Pozwoliła ona również na wizualną ocenę stopnia przekształcenia tych terenów w wyniku prowadzonej dotychczas działalności gospodarczej. Dla objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów określono skutki jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów – *pozytywne* lub *negatywne* dla poszczególnych komponentów środowiska, oceniając m.in. charakter zmian, okres trwania oddziaływań oraz trwałość przekształceń.

Prognozę zakończono sformułowaniem rozwiązań, wniosków lub zaleceń mających na celu zapobieganie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko projektowanego zagospodarowania terenów.

W sporządzonej prognozie oceniono projekt planu miejscowego pod kątem zapewnienia zrównoważonego rozwoju gminy Kłobuck: ochrony zasobów środowiskowych, spełnienia wymogów formalnych (prawnych), zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowotności ludzi oraz stopnia zaspokojenia potrzeb społecznych i efektywności ekonomicznej prowadzonych inwestycji.

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1 POŁOŻENIE I ISTNIEJĄCE UŻYTKOWANIE TERENU GMINY

Miasto i gmina Kłobuck położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, na terenie powiatu kłobuckiego. Graniczy z następującymi gminami: od północy z gminą Miedźno, od wschodu z gminą Mykanów, od południowego wschodu z miastem Częstochowa, od południa z gminą Wręczyca Wielka oraz od zachodu z gminą Opatów. W skład gminy wchodzi 10 sołectw, tj. Biała, Borowianka, Gruszeźnia, Kamyk, Kopiec, Lgota, Libidza, Łobodno, Nowa Wieś oraz Rybno. Powierzchnia obszaru miasta i gminy Kłobuck wynosi 13040 ha, co stanowi ok. 14,7 % powierzchni powiatu kłobuckiego oraz ok. 1,06 % powierzchni województwa śląskiego.

Najwyżej położonym punktem w gminie jest zlokalizowane w południowo-zachodniej wzniesienie Dębowa Góra (284,6 m n.p.m.), natomiast najniżej położony jest obszar w północno-wschodniej części gminy w dolinie rzeki Białej Okszy (213,1 m n.p.m.).

Wśród terenów zainwestowanych dominują tereny wykorzystywane na cele mieszkaniowe, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Dominuje zabudowa typowo małomiasteczkowa, z zabudową tradycyjną oraz z licznymi budynkami murowanymi z 2 p.XX wieku. Nowa zabudowa często ma charakter rezydencjonalny. Dominuje zabudowa przyuliczna, z budynkami zbliznionymi lub wolno stojącymi. Nieliczna jest zabudowa zwarta, w formie zabudowy osiedlowej – wielorodzinnej. Stosunkowo duża jest powierzchnia terenów związanych z produkcją (tereny po dawnych przetwórnich rud żelaza wykorzystywane na cele produkcyjno - magazynowe, tereny prowadzonej eksploatacji surowców mineralnych, tereny związane z prowadzoną działalnością gospodarczą). Wśród terenów wykorzystywanych na cele usługowe dominują usługi publiczne oraz handel.

2.2 UZBROJENIE TERENU GMINY

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Komunikacja

Z punktu widzenia połączeń regionalnych i międzynarodowych położenie komunikacyjne gminy jest bardzo korzystne. Już od średniowiecza przebiegał przez Kłobuck szlak handlowy, łączący Wielkopolskę z Małopolską. Natomiast z punktu widzenia połączeń lokalnych położenie komunikacyjne gminy jest również korzystne, ponieważ posiada ona dogodne połączenia drogowe z: Częstochową, Krzepicami, Blachownią czy Działoszynem.

Drogi krajowe

Droga krajowa nr 43 Wieluń – Rudniki – Krzepice – Kłobuck – Częstochowa jest ważną osią komunikacyjną na styku 3 województw: opolskiego, łódzkiego i śląskiego. Umożliwia rozprowadzenie ruchu z północno – zachodniej części województwa śląskiego w kierunku: Kępna, Sieradza i Kalisza. Długość odcinka drogi nr 43 na terenie gminy Kłobuck wynosi 14, 075 km (km 42+716 do km 56+891).

Drogi wojewódzkie

Droga nr 491 Działoszyn – Miedźno – Łobodno – Częstochowa jest jedną z ważniejszych tras regionalnych na terenie powiatu kłobuckiego oraz w północno – zachodniej części województwa śląskiego. Umożliwia ona bezpośrednie połączenie z Częstochowy do Działoszyna, bez konieczności przejazdu drogą nr 43 przez Kłobuck.

Droga nr 492 Blachownia – Wręczyca Wielka – Kłobuck – Ostrowy – Gojście jest jedną z ważniejszych tras regionalnych o charakterze południkowym w rejonie powiatu kłobuckiego. Umożliwia ona między innymi połączenie z Blachowni w kierunku drogi nr 42 bez konieczności przejazdu przez Częstochowę.

Drogi powiatowe

Całkowita długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 38,6 km, w tym 15,6 km na terenie miasta Kłobuck. Wszystkie drogi posiadają nawierzchnię bitumiczną.

Drogi gminne

Długość dróg gminnych wynosi 70,6 km, z czego 38,3 km (54,25 %) posiada nawierzchnię bitumiczną. Ponadto infrastrukturę drogową wzbogaca 136,8 km dróg wewnętrznych, z czego 9,1 km (6,65 %) posiada nawierzchnię bitumiczną.

Generalnie stan dróg na terenie miasta i gminy jest zadowalający zarówno pod względem jakości nawierzchni (drogi wojewódzkie) jak i możliwości obsługiwanego przez nie poszczególnych obszarów zabudowy.

Linie kolejowe

Linia kolejowa Herby Stare – Kłobuck – Działoszyn – Zduńska Wola to część bardzo ważnej w skali kraju, dwutorowej, zelektryfikowanej magistrali kolejowej, łączącej Górny Śląsk z Pomorzem. Jest to tak zwana „magistrala węglowa” relacji: Katowice – Gdynia, wybudowana w okresie międzywojennym. Linia ta służy przede wszystkim do przewozu towarów.

Infrastruktura kolejowa pozostaje w zarządzie Polskich Kolei Państwowych. Infrastrukturę kolejową w mieście uzupełnia bocznicą kolejową prowadzącą do miejscowych zakładów przemysłowych zlokalizowanych w zachodniej części miasta.

Autostrada A1

Zaopatrzenie w wodę

Zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania nowoczesnej gminy ma dobry system zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków. Obecnie gmina Kłobuck jest zaopatrywana w wodę przez rozdzielczą sieć wodociągową o długości 134,9 km z 4520 połączeniami prowadzącymi do budynków mieszkalnych (w tym w mieście odpowiednio: 64,4 i 2663). Siecią objęte są wszystkie miejscowości w gminie.

Do obiektów zaopatrujących gminę w wodę należą ujęcia:

SUW Kłobuck.

Nasycenie siecią wodociągową w gminie Kłobuck jest porównywalne z danymi charakteryzującymi powiat Kłobucki. Znacznie wyższy współczynnik gęstości sieci przyporządkowany do województwa śląskiego obejmuje swoim zasięgiem również kilkanaście dużych gmin miejskich o stosunkowo niedużej powierzchni i znacznym nasyceniu siecią wodociągową. Natomiast średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych jest zbliżone do średniej powiatowej i wojewódzkiej.

Kanalizacja

Miasto Kłobuck i wsie Kamyk, Łobodno, Biała, Libidza posiadają sieć kanalizacji sanitarnej. Sieć kanalizacyjną obsługuje mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Kłobucku wraz ze stacją odwadniania osadu. W pozostałych miejscowościach gminy najpowszechniejszym

sposobem utylizacji ścieków są osadniki bezodpływowe oraz nieliczne występujące systemy odprowadzania ścieków przez osadniki.

Wody opadowe z terenu miasta Kłobuck odprowadzane są kanalizacją deszczową do rzeki Biała Oksza oraz do pozostałych lokalnych cieków powierzchniowych.

Sieć gazowa

Na terenie gminy Kłobuck Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA (PGNiG SA) nie posiada utworzonych obszarów i terenów górniczych oraz przesyłowych, wysokoprężnych sieci gazowych. Gmina Kłobuck nie jest aktualnie w pełni zgazyfikowana. Gaz sieciowy doprowadzony jest jedynie do leżących na południu gminy wsi Kopiec, Biała Górna i Biała Dolna.

Elektroenergetyka

Przez teren gminy Kłobuck przebiega linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV relacji Joachimów – Rogowiec 4.

Ponadto przez teren miasta i gminy Kłobuck przebiegają następujące linie 110 kV:

SE 110/15 kV Zagórze – SE 110/15 kV Kiedrzyń;

SE 110/15 kV Zagórze – RS 110 kV Kłobuck;

SE 110/30/15/6 kV Kawodrza – SE 110/30/15 kV Kłobuck Południe – RS 110 kV Kłobuck;

RS 110 kV Kłobuck – SE 110/15 kV Działoszyn (ZE Łódź Teren);

RS 110 kV Kłobuck (dwutorowa): 1 tor do SE 110/15 kV Janinów, drugi tor do SE 110/15 kV Panki.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące stacje elektroenergetyczne WN/SN (Główne Punkty Zasilania – GPZ):

SE 110/30/15 kV Kłobuck Południe – położony w Kłobucku przy ul. Częstochowskiej;

SE 110/15 kV Zagórze – położony w Kłobucku Zagórze.

Ponadto na terenie miasta przy ul. Górniczej zlokalizowana jest rozdzielnia sieciowa 110 kV – RS Kłobuck, stanowiąca węzeł rozdzielczy dla sieci 110 kV zlokalizowanej na tym terenie. Dodatkowo na terenie gminy zlokalizowana jest rozdzielnia sieciowa 30 kV Południe oraz stacje transformatorowe.

Rozdziały energii elektrycznej na terenie miasta i gminy realizowane są za pośrednictwem linii kablowych średniego napięcia SN 15 kV i SN 30 kV. Dostawa energii do odbiorców indywidualnych prowadzona jest liniami 0,4 kV napowietrznymi i kablowymi. Energię elektryczną pobierają mieszkańcy wszystkich miejscowości. Obecny system elektroenergetyczny zaspokaja we właściwym zakresie potrzeby mieszkańców i nie występują problemy związane z brakami energii elektrycznej. Za gospodarkę energetyczną na terenie gminy Kłobuck odpowiada koncern energetyczny Oddział w Częstochowie, Zakład Energetyczny Częstochowa.

Dane dotyczące przeciętnej liczby odbiorców energii elektrycznej na 1000 mieszkańców są na terenie powiatu kłobuckiego niższe od średniej w województwie śląskim. Jest to zjawisko charakterystyczne dla obszarów o dominującym odsetku ludności wiejskiej (mniejsza ilość gospodarstw domowych). Natomiast przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę jest nieznacznie wyższe na terenie powiatu kłobuckiego, ale nie wynika to tylko i wyłącznie z mniejszej oszczędności energii elektrycznej przez społeczność regionu kłobuckiego, lecz z faktu, że większość potrzeb energetycznych pokrywa w powiecie Kłobuckim energia elektryczna.

Ciepłownictwo

Gmina Kłobuck zasilana jest w ciepło z kotłowni miejskiej zlokalizowanej w Kłobucku. Funkcjonujący w mieście system ciepłowniczy zaopatruje 73 obiekty. Dominującą grupą odbiorców jest mieszkalnictwo w tym budynki Administracji Budynków Komunalnych, Spółdzielni Mieszkaniowej i Wspólnot Mieszkaniowych. Drugą grupą odbiorców o istotnym zużyciu ciepła są budynki użyteczności publicznej, w tym głównie szkoły i przedszkola.

Potrzeby grzewcze mieszkańców terenów wiejskich pokrywane są z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań ciepłowniczych. Ciepło jest w tych przypadkach wytwarzane w indywidualnych kotłowniach, spalających przede wszystkim paliwa stałe: węgiel, koks i drewno.

Telekomunikacja i łączność

Gmina Kłobuck wyposażona jest w nowoczesne systemy telekomunikacyjne. W każdej części miasta oraz w każdym sołectwie zainstalowani są abonenci telefonii przewodowej. Ponadto cały obszar znajduje się w zasięgu działania telefonii komórkowej.

W 2006 roku na terenie gminy Kłobuck funkcjonowały 2 placówki pocztowe, w tym 1 w mieście. Daje to 1 placówkę pocztową na 10207 mieszkańców oraz 0,15 placówki na 10 km². Współczynniki te są

zdecydowanie mniej korzystne od średniej wojewódzkiej.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Kłobuck nie ma składowiska odpadów komunalnych ani przemysłowych. Odpady komunalne z terenu gminy deponowane są poza granicami administracyjnymi gminy. Na podstawie umowy zawartej przez Urząd Miejski w Kłobucku, gmina korzysta ze składowiska zlokalizowanego pomiędzy miejscowościami Młynek i Sobuczyna, położonymi w powiecie częstochowskim na południe od miasta Częstochowa.

2.3 DANE DOT. OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:

I.p.	Położenie i funkcje terenów	pow. terenu	uwagi
1	PU - tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej	24,51 ha	umożliwienie lokalizacji zabudowy produkcyjnej i usługowej, na terenie posiadającym dostęp do dróg publicznej
2	MNU - tereny zabudowy usługowej	2,66 ha	umożliwienie lokalizacji zabudowy usługowej, na terenie posiadającym dostęp do dróg publicznej
3	KDG – tereny dróg publicznych – droga główna gminnych	2,07 ha	teren w całości wyznaczony dla realizacji poszerzenia drogi krajowej oraz realizacji ronda
4	KDL – tereny dróg publicznych – droga lokalna	0,88 + 0,16 + 0,82 = 1,86 ha	teren w całości wyznaczony dla realizacji nowych dróg publicznych
6	KDw – tereny dróg wewnętrznych	0,11 + 1,61 = 1,72 ha	teren istniejących i projektowanych dróg wewnętrznych
7	ZI – tereny zieleni izolacyjnej	0,34 ha	teren wskazany w studium jako bufor między zabudową produkcyjną a mieszkaniową
	łącznie	33,18 ha	

3. OPIS PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1 GŁÓWNE CELE SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Sporządzony projekt planu ma na celu wyznaczenie terenów inwestycyjnych, tworzących ważny dla miasta i powiatu, park gospodarczy. Celem podjęcia sporządzenia projektu planu było:

- 1) przeznaczenie terenów przeznaczonych pod działalność produkcyjną i usługową,
- 2) przeznaczenie terenów dla realizacji dróg publicznych zapewniających właściwą obsługę komunikacyjną obszaru.

Poszczególne zapisy projektu planu uwzględniają obowiązujące przepisy i aktualną terminologię.

3.2 OPIS USTALEŃ PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Ustalenia dla poszczególnych terenów są dostosowane do ich specyfiki – zarówno co do określenia przeznaczenia podstawowego, stosowanych wskaźników i parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu, narzuconych ograniczeń. Szczególne znaczenie dla prawidłowego zagospodarowania poszczególnych terenów ma zastosowanie wskaźników określających maksymalną powierzchnię zabudowy, maksymalną intensywność zabudowy i minimalną powierzchnię biologicznie czynną a także minimalną powierzchnię wydzielanych działek budowlanych.

Jednocześnie w projekcie planu w sposób maksymalny zachowano spójność z zasadami zagospodarowania ustalonymi dla terenów przylegających.

W ustaleniach projektu planu wprowadzono ustalenia ogólne dla wszystkich obszarów określające zasady:

- 1) ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wraz z określeniem zasad kształtowania zabudowy,

- 2) modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 3) zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem

W ustaleniach szczegółowych wprowadzono odrębne ustalenia dla każdego z terenów określające:

- 1) przeznaczenie terenów oraz szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy wraz z określeniem linii zabudowy oraz sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,
- 2) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 3) wskaźniki zagospodarowania terenów i zasady kształtowania zabudowy określające:
  - a) maksymalną i minimalną intensywność zabudowy,
  - b) wielkość powierzchni zabudowy oraz minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej,
  - c) maksymalną wysokość zabudowy i gabaryty obiektów,
  - d) minimalną powierzchnię nowo wydzielonych działek budowlanych.

W sporządzonym projekcie planu ustalono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) wprowadzono ustalenia mające na celu ochronę przed możliwością zanieczyszczenia wód oraz gruntu:
  - a) wprowadzono nakaz utwardzenia lub uszczelnienia powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem, w tym zagrożonych zanieczyszczeniem substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego, w sposób uniemożliwiający przedostawanie tych zanieczyszczeń do wód i do ziemi,
  - b) wprowadzono nakaz ujęcia i oczyszczenia ścieków (w tym wód opadowych i roztopowych z powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem) do poziomów określonych w przepisach z zakresu Prawa wodnego, a w przypadku zastosowania indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, zapewnienia tego samego co system kanalizacji zbiorczej poziomu ochrony środowiska,
  - d) wskazano na konieczność odpowiedniego stosowania obowiązującego Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty,
  - e) wskazano na konieczność uwzględnienia zbiornika wód podziemnych GZWP 326,
  - f) wskazano na konieczność uwzględnienia występowania stref ochrony ujęcia wód „Łobodno”;
  - g) wskazano na konieczność uwzględnienia występowania terenów zmeliorowanych;
- 2) wprowadzono ustalenia mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery, w tym:
  - a) nakaz wykorzystania przy ogrzewaniu obiektów wysokoefektywnych źródeł energii cieplnej charakteryzujących się brakiem lub niskim poziomem emisji substancji do powietrza,
  - b) nakaz stosowania w prowadzonej działalności: gospodarczej, usługowej instalacji i technologii zapewniających ograniczenie wielkości substancji odprowadzanych do powietrza do poziomów dopuszczalnych przepisami z zakresu Prawa ochrony środowiska oraz eliminujących powstawanie uciążliwego oddziaływania odorami na tereny sąsiednie,
- 2) przywołano przepisy regulujące postępowanie z odpadami,
- 3) ustalono, że oddziaływanie związane z prowadzoną działalnością nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza granicami terenu do którego ma prawo prowadzący działalność,
- 4) w granicach obszarów objętych planem ustalono zakaz lokalizacji:
  - a) inwestycji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
  - b) zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej,
  - c) obiektów związanych z przetwarzaniem odpadów,
  - d) urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, dla których konieczne jest utworzenie stref ochronnych oraz wiatraków
  - e) obiektów związanych ze zbieraniem odpadów.

W projekcie planu w sposób szczegółowy ustalono zasady postępowania ze ściekami komunalnymi (za wyjątkiem wód opadowych i roztopowych) - uwzględniając położenie poszczególnych obszarów na obszarach nieskanalizowanych, skanalizowanych lub wyznaczonych przez gminę do skanalizowania. Na takich obszarach jako rozwiązanie tymczasowe, do czasu budowy systemu zbiorczej kanalizacji dopuszczono odprowadzenie ścieków do bezodpływowych zbiorników do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych. Projekt planu dopuszcza odprowadzenie ścieków i ich oczyszczenie w systemach indywidualnych jedynie poza obszarami przewidywanymi do skanalizowania w określonej perspektywie czasowej (położonych w granicach projektowanych do wyznaczenia na podstawie przepisów Prawo wodne aglomeracji ściekowej).

W projekcie planu wprowadzono szereg regulacji mających na celu ochronę krajobrazu. Zapisy te znajdują się w części ogólnej, w ustaleniach określających zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wraz z określeniem zasad kształtowania zabudowy. Regulują one sposób kształtowania zabudowy w obrębie poszczególnych działek budowlanych, określają kolorystykę elewacji i pokrycia dachowego na budynkach. Ponadto regulacje te wprowadzono w ustaleniach szczegółowych określając indywidualnie, dla każdego terenu - z uwzględnieniem położenia i ukształtowania terenu, a także charakterystyki zabudowy istniejącej na terenach przylegających (lub parametrów zabudowy dopuszczanej obowiązującym planem) - w zakresie dopuszczanej wysokości budynków i innych obiektów budowlanych a także w zakresie sposobu kształtowania geometrii dachów.

3.3 POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Sporządzony projekt planu uwzględnia polityki i programy o znaczeniu lokalnym, gminnym (w tym uwzględnia strategię rozwoju gminy) oraz plany i koncepcje o znaczeniu ponadlokalnym (w tym uwzględnia plan zagospodarowania przestrzennego województwa).

Projekt planu został sporządzony z uwzględnieniem dokumentów wyższego rzędu, w tym planów terenów chronionych na podstawie ustaw: o ochronie przyrody i Prawa wodnego.

Po wejściu w życie, plan określi możliwość wykonywania prawa własności nieruchomości - będzie stanowił podstawę do podziałów nieruchomości oraz realizacji zabudowy i zmiany zagospodarowania terenu. Niezależnie od ustaleń planów miejscowych realizuje się autostrady, drogi publiczne i linie kolejowe.

Jeżeli plan nie wprowadzi odrębnych ustaleń w tym zakresie, przepisy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym dopuszczają możliwość wykorzystania nieruchomości w sposób dotychczasowy – niezależnie od ustalonego w sporządzonym projekcie planu przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów.

Tworząc niniejszy dokument uwzględniono dokumenty opracowywane na szczeblu krajowym oraz m.in. dokumenty:

- „Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego”
- „Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+” - Uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r.
- „Program Ochrony Środowiska Powiatu Kłobuckiego”
- „Strategia rozwoju powiatu Kłobuckiego ”
- „Aktualizacja programu ochrony środowiska dla Gminy Kłobuck na lata 2014 – 2017”
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck Uchwałą Nr 52/IX/2015 Rady Miejskiej w Kłobucku z dnia 29 kwietnia 2015 r.

4. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

4.1 RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZASOBY NATURALNE

Teren gminy cechuje się stosunkowo dużym zróżnicowaniem siedliskowym. Środowisko przyrodnicze uległo stosunkowo niewielkim przekształceniom. Dominują w nim elementy o charakterze naturalnym – lasy oraz półnaturalnym - tereny rolne, nie wywołujące uciążliwych i nieodwracalnych przekształceń w środowisku. Obszary leśne i rolne zajmują ponad 90% powierzchni gminy.

Na terenie gminy znajduje się wiele stanowisk roślin i zwierząt podlegających ścisłej bądź częściowej ochronie, zachowało się też wiele siedlisk naturalnej roślinności leśnej i torfowo-bagiennej.

4.2 OBSZARY I OBIEKTY O WARTOŚCIACH PRZYRODNICZYCH

Ochrona przyrody

Do podstawowych form ochrony przyrody w Polsce należy tworzenie rezerwatów przyrody, parków narodowych, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Coraz większe znaczenie mają także użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne oraz zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Formami ochrony indywidualnej są: gatunkowa ochrona roślin i zwierząt oraz pomniki przyrody w rodzaju: pojedynczych drzew, alei, głazów narzutowych, skałek itp., które są akcentami wydatnie wpływającymi na urozmaicenie krajobrazu.

Położenie gminy na tle systemu ochrony przyrody w regionie

Spośród form ochrony przyrody wyszczególnionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92 poz. 880 ze zmianami) na terenie gminy Kłobuck występują:

rezerwat przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody oraz gatunkowa ochrona roślin i zwierząt (podrozdziały: 1.11.2. – 1.11.5.). Dodatkowo w pobliżu granic gminy zlokalizowane są istotne dla tego regionu wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody. Są to:

- na północnym – zachodzie: Załęczański Park Krajobrazowy;
- na wschodzie: Park Krajobrazowy Orlich Gniazd;
- na południowym – zachodzie: Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą”;
- na zachodzie: Stobrowski Park Krajobrazowy.

Rezerwat przyrody

Na terenie gminy Kłobuck zlokalizowany jest rezerwat przyrody „Dębowa Góra”. Został on utworzony Zarządzeniem nr 347 Ministra Leśnictwa z dnia 18.12.1953 roku na powierzchni 5,43 ha w pododdziale 127d w leśnictwie Skrzyszów, Nadleśnictwo Kłobuck, w celu zachowania fragmentu naturalnego, wielogatunkowego lasu mieszanego ze znacznym udziałem starodrzewu dębowego w wieku około 200 lat. Obszar rezerwatu położony jest na południowym zboczu wzgórza, pomiędzy poziomą o wysokości 260 m n.p.m., a początkiem wierzchołkowej wzniesienia, sięgającego maksymalnie wysokość 284 m n.p.m. W rezerwacie dominuje wielogatunkowy las dębowo – grabowy, reprezentujący subkontynentalny grad niski w odmianie małopolskiej w wariancie typowym. W płatach tego zespołu występuje 50 gatunków roślin, w tym takie charakterystyczne gatunki roślin zielnych jak: gwiazdnica wielkokwiatowa, przytulia Schultesa i pszeniec gajowy.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Kłobuck zlokalizowany jest 1 użytek ekologiczny „Czarne Bagno”:

Użytek ekologiczny „Czarne Bagno” został utworzony rozporządzeniem nr 33/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 23.12.1996 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Częstochowskiego nr 2 z 20.01.1997 roku, poz. 6, poz. 8/18 w zał. nr 2 do rozporządzenia nr 33/96). Użytek ekologiczny „Czarne Bagno” o powierzchni 2,47 ha leży na terenie Nadleśnictwa Kłobuck, Obręb Kłobuck, leśnictwo Kocin oddział 142d, dz. 142/4289. Zajmuje on podmokłe tereny i jest niezwykle atrakcyjny pod względem ornitologicznym.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Kłobuck znajduje się 5 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody żywej. Przeważają dęby szypułkowe zlokalizowane w Zakrzewie oraz lipa drobnolistna w Białej Górze.

Ochrona gatunkowa fauny i flory

Gmina Kłobuck nie posiada opracowanej inwentaryzacji przyrodniczej, która udokumentowałaby występowanie roślin i zwierząt chronionych. Dokładnie zbadany został jedynie obszar rezerwatu „Dębowa Góra”. Stwierdzono tu występowanie 6 gatunków roślin prawnie chronionych. Są to:

- wawrzynek wilczczyko;
- bluszcz pospolity;
- paprotka zwyczajna;
- barwinek pospolity;
- buławnik wielkokwiatowy;
- gnieźnik leśny.

Występuje tu również grupa 8 gatunków objętych ochroną częściową.

Fauna omawianych terenów, w tym również rezerwatu „Dębowa Góra” nie została nigdy dokładnie zbadana i udokumentowana. Z fragmentarycznych publikacji dowiadujemy się o występowaniu chronionych chrząszczy drapieżnych takich jak: liszkarza tęcznika i biegacza skórzastego i pomarszczonego. Awifauna terenu gminy jest stosunkowo uboga ze względu na podgórski i górski charakter, brak większych mokradeł i zbiorników wodnych oraz głównie monokulturowy charakter lasów. Spośród 98 gatunków ptaków stwierdzonych na terenie gminy – 93 to gatunki lęgowe i prawdopodobnie lęgowe oraz 5 gatunków przelotnych. Wyodrębnionych zostało 11 gatunków ptaków rzadkich i zagrożonych na 39 stanowiskach. Są to: jastrząb (*Accipiter gentilis*), cietrzew (*Tetrao tetrix*), słonka (*Scolopax rusticola*), siniak (*Columba oenas*), turkawka (*Sterptopelia turtur*), dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*), pliszka górska (*Motocilla cinerea*), świerszczak (*Locustella neavia*), muchołówka mała (*Ficedula parva*), orzechówka (*Nucifraga caryocactes*) i dziwonka (*Carpodactus erythrinus*). Najpilniejsza jest ochrona cietrzewia na tym terenie.

Elementy systemu ECONET – PL

Procesy biologiczne obejmują zjawiska sukcesji, regeneracji lub degeneracji roślinności i wzajemnego zasilania biologicznego terenów, ujmowane w koncepcji bioróżnorodności, w tym migracje organizmów zwierzęcych. Rozwój gospodarczy w XX wieku przyczynił się do gwałtownego wzrostu

ilości zanieczyszczeń emitowanych do środowiska i jego całkowitej lub częściowej degradacji. Presja człowieka na przyrodę doprowadziła do zaniku wielu gatunków flory i fauny, postępującej synantropizacji oraz fragmentacji naturalnych ekosystemów. W celu zjednoczenia wysiłków na rzecz zachowania i ochrony środowiska przyrodniczego ustanowiono szereg porozumień i konwencji międzynarodowych, których sygnatariuszem jest również Polska.

Jedną z ważniejszych inicjatyw krajów Wspólnoty Europejskiej, przyczyniającą się do integracji współpracy w dziedzinie ochrony przyrody, jest koncepcja utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej (ECONET). Sieć ECONET mają stanowić obszary powiązane przestrzennie i funkcjonalnie oraz objęte różnymi, wzajemnie się uzupełniającymi, formami ochrony przyrody. Dla ochrony środowiska oraz poprawy jego funkcjonowania biologicznego i zwiększenia bioróżnorodności powstała krajowa sieć ekologiczna ECONET – PL, która jest częścią Europejskiej Sieci Ekologicznej ECONET, utworzonej w celu zintegrowania obszarów chronionych istniejących w poszczególnych krajach europejskich i potencjalnych obszarów przewidzianych do ochrony w jeden spójny system, zgodnie z przyjętymi międzynarodowymi kryteriami i standardami (koncepcja Europejskiej Sieci Ekologicznej została przyjęta przez Radę Europy w 1992 roku). Zasadniczymi elementami sieci są:

- obszary węzłowe, w których wyróżniono biocentra i strefy buforowe;
- korytarze ekologiczne.

Według koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska (Liro, 1998) przez teren gminy Kłobuck przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym 52k – Częstochowski Warty. Obszar ten jest bezpośrednio i pośrednio powiązany z innymi obszarami węzłowymi oraz korytarzami ekologicznymi występującymi w tym regionie:

- a) Międzynarodowe obszary węzłowe:
  - 30M – Obszar Jury Krakowsko – Częstochowskiej.
- b) Krajowe obszary węzłowe:
  - 10K – Obszar Borów Stobrawskich;
  - 15K – Obszar Wyżyny Wieluńskiej.
- c) Krajowe korytarze ekologiczne:
  - 54k – Koniecpolski.

Na terenie gminy nie ma obszarów proponowanych ostoi przyrody według systemu CORINE/NATURA 2000 (Dyduch – Falniowska, 1999)

4.3 SZATA ROŚLINNA, ŚWIAT ZWIERZĘCY

Roślinność

Szatę roślinną na terenie miasta i gminy Kłobuck reprezentują antropogeniczne zbiorowiska roślinne - agrocenozy gruntów ornych, łąk i pastwisk, zadrzewienia śródpolne, zieleń przydrożna, zieleń stanowiąca obudowę biologiczną cieków, roślinność synantropijna, ruderalna oraz kompleksy leśne. Kompleksom roślin uprawnych towarzyszą zespoły roślin pospolitych w dużej mierze uzależnionych od gatunków uprawianych. Dominujące na terenie gminy zbiorowiska segetalne nie przedstawiają większej wartości, natomiast zbiorowiska seminaturalne i antropogeniczne łąk kośnych charakterystyczne dla użytków zielonych poza dolinami cieków wodnych nie zajmują większych powierzchni. Świeże łąki użytkowane jako łąki kośne lub kośno-pastwiskowe są najczęściej spotykanym zbiorowiskiem łąkowym. Pod względem florystycznym są to jednak zbiorowiska ubogie. Ekosystemy łąkowe wraz z ekosystemami leśnymi i zadrzewieniami stanowią mozaikę o dużym znaczeniu biocenotycznym – środowiskowym. Specyficznymi ekosystemami roślinnymi na terenie gminy są również skwery, parki, zespoły zieleni towarzyszącej obiektom sakralnym oraz zadrzewienia cmentarne.

Gmina charakteryzuje się znacznym zalesieniem. Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 4236 ha i stanowią ok. 32,5% ogólnej powierzchni gminy. Jest to wskaźnik zbliżony do średniej dla powiatu kłobuckiego – 29,9% i województwa śląskiego – 32,26%. Lasy i grunty leśne znajdują się pod zarządem Nadleśnictwa Kłobuck, Starostwa Powiatowego oraz rękach prywatnych. Powierzchnia samych lasów wynosi na terenie gminy 3444 ha, co stanowi ok. 26,4% jej powierzchni.

W strukturze siedliskowej lasów w obrębie Kłobuck i Parzymiechy dominują mało żyzne siedliska borowe, w szczególności bór mieszany świeży (BMśw) – ok. 54 do 62%, w dalszej kolejności las mieszany świeży (LMśw) – 13 do 20 % oraz siedliska typu las mieszany wilgotny (LMw) w obr. Kłobuck i bór świeży (Bśw), bór mieszany świeży (BMśw) w obr. Parzymiechy.

Dominującym gatunkiem drzewostanu jest sosna (So) – ok. 90% oraz dąb (Db) – ok. 4%.

Większość lasów państwowych znajdujących się na terenie miasta i gminy Kłobuck administrowanych przez Nadleśnictwo Kłobuck uznanych zostało za ochronne w kategorii:

- lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu

- lasy uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne
- lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, wodochronne na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych
- lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych
- lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących 50 tys. mieszkańców, stanowiące drzewostany nasienne
- lasy stanowiące drzewostany uszkodzone na skutek działalności przemysłu wodochronne położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców
- lasy wodochronne
- lasy położone w granicach administracyjnych miast.

Lasy i zadrzewienia w rejonie Kłobucka pozostają pod wpływem „kwaśnych deszczy” (odczyn pH wody opadowej <5) oraz emisji zanieczyszczeń z obiektów miejscowych oraz położonych poza terenami gminy. Kompleksy leśne będące w zarządzie Nadleśnictwa Kłobuck pozostają w I-szej strefie – słabych uszkodzeń drzewostanów oraz w II-jej strefie – średnich uszkodzeń drzewostanów.

Zbiorowiska roślinne na obszarze gminy a szczególnie lasy ulegały systematycznemu zubożeniu i wyniszczeniu w wyniku postępujących trwałych zmian w środowisku naturalnym. Bezpośrednimi przyczynami przemian w środowisku są zmiany w składzie gatunkowym drzewostanu, nawożenie mineralne, procesy urbanizacyjne, wypalanie, wydeptywanie lub zaorywanie obszarów a w przeszłości karczowanie lasów i rozszerzanie upraw polowych oraz prowadzona w sposób nieprawidłowy gospodarka leśna.

Regionalizacja geobotaniczna

Według geobotanicznego podziału Polski (W. Szafer, B. Pawłowski, 1959) gmina Kłobuck należy do następujących jednostek:

- Państwo: Holarktyka;
- Obszar: Euro – Syberyjski;
- Prowincja: Niżowo – Wyżynna Środkowoeuropejska;
- Dział: Bałtycki;
- Poddział: Pas Wyżyn Środkowych;
- Kraina: Wyżyna Krakowsko – Wieluńska.

Zbiorowiska nieleśne

Gmina Kłobuck w porównaniu z innymi obszarami województwa śląskiego nie wyróżnia się szczególnymi walorami florystycznymi. Obecny charakter roślinności to efekt przekształceń dokonanych przez człowieka. Większość lasów została zastąpiona przez tereny użytkowane rolniczo i tereny zabudowane, ze sztucznymi powierzchniami i towarzyszącą im roślinnością synantropijną i roślinnością obcą. W związku z tym większość obszaru miasta i gminy to tereny o bardzo niskich walorach przyrodniczych. Niewielkie fragmenty o charakterze zbliżonym do naturalnego zlokalizowane są w południowo – zachodniej części gminy na terenie rezerwatu przyrody „Dębowa Góra”.

Szata roślinna na terenie gminy odzwierciedla wpływ warunków naturalnych na polodowcową historię opisywanego obszaru oraz kilkanaście stuleci działalności gospodarczej człowieka. Współczesny skład flory ustalił się w wyniku zmian klimatycznych i rozprzestrzenianiu się gatunków w okresie polodowcowym. Zbiorowiska roślinne na obszarze gminy, a w szczególności lasy, uległy zubożeniu i wyniszczeniu. Tereny w większości pokrywają uproszczone zbiorowiska zastępcze w postaci zbiorowisk łąkowych, ruderalnych i nieurządzonej zieleni niskiej i wysokiej z udziałem zadrzewień głównie jesionów, dębów, akacji rosnących wzdłuż dróg oraz olszy czarnej na brzegach wód. Ekosystemy łąkowe wraz z ekosystemami leśnymi i zadrzewionymi tworzą mozaikę o dużym znaczeniu biocenotycznym – środowiskowym, stanowiąc element urozmaicający krajobraz gminy.

Uzupełnieniem powyższych zespołów roślinności naturalnej jest zieleń urządzona reprezentowana przez: zieleń parkową, cmentarną, przykościelną, a także przez szereg alei i szpalerów przydrożnych oraz zadrzewienia śródpolne i przywodne. Na terenie miasta oraz w otwartym krajobrazie pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo – estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływającą na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego. W związku z ograniczoną ilością naturalnej zieleni wysokiej na omawianym terenie duże znaczenie ma także zieleń towarzysząca zabudowie oraz zieleń uprawnych sadów i ogrodów.

Dokładnie pod względem florystycznym zbadany został rezerwat „Dębowa Góra”. Florę rezerwatu ocenia się na około 100 gatunków roślin naczyniowych, wśród których odnaleziono dotąd 6 gatunków roślin prawnie chronionych (wawrzynek wilczyłyko, bluszcz pospolity, paprotka zwyczajna, barwinek

pospolity, buławnik wielkokwiatowy i gnieźnik leśny), a także 8 gatunków objętych ochroną częściową. Na uwagę zasługuje obecność rzadkiego gatunku trawy – perłówki jednokwiatowej, osiągającej tutaj wschodnią granicę swego zwartego zasięgu występowania (Hereźniak, 2002).

Lasy

Tereny leśne są obszarami cennymi pod względem florystycznym, ekologicznym i krajobrazowym. Skupia się w nich większość chronionych i rzadkich gatunków roślin, występujących na terenie miasta. Gmina Kłobuck charakteryzuje się znacznym zalesieniem. Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię 4236 ha i stanowią 32,48 % powierzchni gminy. Same lasy zajmują powierzchnię 3444 ha, co stanowi 26,41 % powierzchni gminy. Rozmieszczenie terenów leśnych jest nierównomierne. Można tutaj wydzielić trzy główne kompleksy:

-południowo – zachodnia część gminy (rejon rezerwatu „Dębowa Góra” oraz na południe od wsi Rybno);

-północna część gminy (na północ od Kłobucka – Zagórze);

-północno – wschodnia część gminy (największy zwarty kompleks leśny na wschód od wsi Łobodno i na północ od wsi Kamyk i Nowa Wieś).

Najbardziej rozpowszechnionym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna i dąb. Te dwa gatunki drzew stanowią blisko 93 % wszystkich gatunków panujących na terenie gminy. Gatunkami uzupełniającymi są przede wszystkim: modrzew, jodła, świerk, buk, brzoza, olsza. Najcenniejsze kompleksy leśne porastają obszar rezerwatu przyrody „Dębowa Góra”.

Lasy i grunty leśne znajdują się pod zarządem Nadleśnictwa Kłobuck (3187 ha) oraz Starostwa Powiatowego, Urzędu Miasta i Gminy, a także w rękach prywatnych.

Na terenie gminy Kłobuck, jak i w województwie śląskim i całej Polsce nie ma od dawna lasów naturalnych. Ponad 70 % powierzchni leśnych stanowią w gminie siedliska borowe (głównie bory świeże i bory mieszane świeże) o bardzo niskiej produktywności. Dominującym drzewostanem jest sosna. Bory sosnowe pod względem fitosocjologicznym wykazują dość znaczne zróżnicowanie w warstwie roślin zielnych i mchów. Występuje tu wrzos, borówka, śmiałek pogięty, widłak spłaszczony i goździsty, pomocnik baldaszkowaty, a wśród mchów dominuje rokieta pospolita, gajnik lśniący i widłoząb falistolistny.

Zwierzęta

Obszar miasta i gminy Kłobuck charakteryzuje się znacznym przekształceniem ekosystemów roślinnych. Istniejąca fauna dostosowała się do aktualnej struktury siedliskowej. Małe zróżnicowanie siedlisk oraz postępujące zainwestowanie powoduje dominację na terenie gminy gatunków pospolitych związanych z siedliskami ludzkimi oraz towarzyszące ekosystemom rolniczym.

Faunę reprezentują zarówno gatunki bezkręgowce głównie owady a także kręgowce oraz gryzonie. Dominują charakterystyczne dla obszarów pól i łąk drobne ssaki tj. ryjówki, myszy polne, chomiki, jeże, zające rzadziej kuny i łasice. Z większymi kompleksami lasów związane są ssaki – sarny, dziki, lisy.

Na terenie miasta i gminy Kłobuck występuje szereg gatunków ptaków – m.in. myszołów, jastrząb gołębiarz, krogulec, pustułka, gołąb, kukułka, puszczyk, dudek, dzięcioł duży i średni, skowronek, sikorka modra i bogatka, zięba, kowalik itp. Na teren gminy zlatują się również ptaki typowe dla krajobrazu rolniczego: wróblowate, krukowate, drozdy, przepiórki, kuropatwy. Licznie występują płazy m.in. traszka zwyczajna, ropucha szara i zielona, żaba trawna, rzekotka drzewna. Występują tutaj również interesujące gatunki gadów – jaszczurki zwinka i żyworodna, padalec, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata, chrząszcze oraz kilka gatunków ślimaków.

4.4 WODY POWIERZCHNIOWE I WGLĘBNE

Wody podziemne

Na terenie gminy Kłobuck występują następujące poziomy wodonośne:

- środkowojurajski;
- górnójurajski;
- czwartorzędowy.

Śródkowojurajski poziom wodonośny stwierdza się w kilku warstwach wodonośnych, lecz charakter stałego poziomu użytkowego mają wyłącznie warstwy kościeliskie, zbudowane z różnoziarnistych piasków i piaskowców. Występuje on na głębokości kilkunastu metrów w strefie wychodni (poza terenem gminy) do ponad 200 m wzdłuż granicy występowania jury górnej. Miąższość warstwy wodonośnej wzrasta w kierunku północno – wschodnim i osiąga wartość ponad 60 m w okolicy Kłobucka.

Górnójurajski poziom wodonośny tworzą szczelinowate, skrasowiałe wapienie. Miąższość tych

utworów wodonośnych wzrasta od kilku do ponad 130 m w kierunku północno – wschodnim. Przepuszczalność i wodonośność utworów są uzależnione od stopnia szczelinowatości i skawernowania górotworu. Wydajność tego poziomu zmienia się i wynosi od kilku do ponad 120 m³/h. Zasilanie poziomu górnourajskiego odbywa się drogą infiltracji wód atmosferycznych poprzez warstwy czwartorzędowe, zwykle o ograniczonej miąższości lub bezpośrednio w strefach występowania wapieni na powierzchni terenu.

Czwartorzędowy poziom wodonośny występuje tylko lokalnie, głównie w dolinach rzecznych, a jego wartość użytkowa jest bardzo mała. Piętro wodonośne czwartorzędu związane jest z występowaniem piaszczysto – żwirowych osadów czwartorzędu. Jego miąższość zależna jest od miąższości tych utworów. Często tworzy on kilka lokalnych poziomów zawieszonych na glinach zwałowych lub mułkach zastoiskowych. Nie jest to poziom zasobny w wody. Sumaryczne miąższości utworów wodonośnych wahają się od 2 do kilkunastu metrów.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Według Mapy obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) (Kleczkowski, 1990) na omawianym terenie wyróżniono dwa główne zbiorniki wód podziemnych:

GZWP nr 325 „Częstochowa W”: Jest to zbiornik wód środkowourajskich. Na terenie gminy Kłobuck jego zasięg obejmuje jedynie południowo – zachodnie krańce gminy. Na tym terenie nie wyznaczono obszarów najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO).

GZWP nr 326 „Częstochowa E”: Wody poziomu górnourajskiego charakteryzują się bardzo dobrą jakością i należą najczęściej do I klasy jakości. Dla poziomu tego wydzielony został GZWP nr 326 „Częstochowa E” (obecnie dokumentowany), który reprezentuje typ zbiornika szczelinowo – krasowego z wodami czystymi i bardzo czystymi, nadającymi się do użytku bez uzdatniania. Jest to jednak zbiornik otwarty zasilany w znacznej mierze bezpośrednio poprzez wychodnie utworów jury górnej. Stąd istnieje potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia jego wód skażonymi wodami infiltrującymi z powierzchni. Czynniki, które mają wpływ na pogorszenie się jakości wód zbiornika „Częstochowa E” jest czystość wód w rzekach oraz chemizacja rolnictwa. Przy niewielkich nawet punktowych ogniskach zanieczyszczeń najmniejsze skażenie może być przyczyną wysokiej i długotrwałej degradacji wód podziemnych. Praktycznie cała wschodnia część gminy Kłobuck znajduje się w granicach obszaru najwyższej ochrony (ONO).

Wody powierzchniowe

Obecna sieć hydrograficzna nawiązuje do morfologii oraz budowy geologicznej występującej w rejonie gminy Kłobuck. Generalnie obszar miasta charakteryzuje się gęstą i zróżnicowaną siecią hydrograficzną. Gmina Kłobuck należy do zlewni rzeki Liswarty – lewobrzeżnego dopływu Warty. Powierzchniowa sieć hydrograficzna stanowi systemy rzeczne górnych odcinków prawobrzeżnych dopływów Liswarty.

W układzie sieci rzecznej rejonu Kłobucka charakterystyczny jest łamany kształt cieków. Sieć hydrograficzna składa się z odcinków południkowych i poprzecznych do nich odcinków równoleżnikowych. Taki układ sieci rzecznej jest pozostałością po epoce lodowcowej. Podczas zlodowaceń powstawały odcinki równoleżnikowe, a podczas interglacjałów rzeki tworzyły odcinki południkowe.

Hydrograficzną oś obszaru stanowi rzeka Biała Oksza, będąca prawobrzeżnym dopływem Liswarty, której dorzecze ma powierzchnię 1558 km².

Druga pod względem wielkości rzeka w gminie to Czarna Oksza. Wypływa ona między Truskolasami, a Golcami, płynie równoleżnikowo na wschód przez tereny leśne do Grodziska, a następnie skręca na północny – wschód. Pomiędzy miejscowościami: Libidzą i Kamykiem płynie w wąskiej dolinie, o stromych, wysokich około 20 – 30 m zboczach. Pozostałe dopływy to krótkie cieki prowadzące niewielkie ilości wody.

Wody stojące na terenie gminy Kłobuck reprezentuje stały zbiornik wodny (zalew) na rzece Biała Oksza w Kłobucku – Zakrzewie.

Rzeki płynące przez rejon Kłobucka charakteryzują się śnieżno – deszczowym reżimem zasilania. Roczne wahania wodostanów Białej Okszy i Czarnej Okszy wskazują na wezbrania wiosenne i letnie.

4.5 POWIETRZE

Do głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego na terenie miasta i gminy Kłobuck należą:

- *emisja niska* – lokalna pochodząca z palenisk domowych, obiektów usługowych, szklarni oraz małych kotłowni, powodująca m.in. wzrost zawartości w powietrzu tlenków azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla.
- *emisja produkcyjna* – z kotłowni w obiektach produkcyjno – usługowych oraz obiektach

użyteczności publicznej

- *emisja komunikacyjna* – występująca przede wszystkim wzdłuż tras komunikacyjnych szczególnie o dużym natężeniu ruchu samochodowego, zwłaszcza na odcinkach o zwartej zabudowie. Zanieczyszczenia komunikacyjne obejmują dużą grupę substancji m.in. tlenki azotu, węglowodory, aldehydy itp.
- *emisja substancji odorotwórczych* – potencjalne źródło uciążliwych odorów może stanowić np. nieuporządkowana gospodarka osadami na oczyszczalni ścieków, lub fermy hodowlane (szczególnie bezściółowe).

Przewaga wiatrów z sektora zachodniego może powodować okresowy wzrost zanieczyszczeń z rejonów: Olesna, Opola, Gorzowa Śląskiego, Praszki lub Śląska.

Na terenie miasta i gminy Kłobuck nie prowadzi się systematycznego monitoringu jakości powietrza w zakresie oceny wielkości występujących stężeń zanieczyszczeń.

Pomiary zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa śląskiego prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu. Z dokonanej w 2007 r. rocznej oceny jakości powietrza wynika, że w *strefie częstochowsko-lublinieckiej*, do której zaliczony został powiat kłobucki a z nim również miasto i gmina Kłobuck w ocenie pod kątem ochrony roślin nie występowały przekroczenia wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu oraz dwutlenku siarki (klasa A), natomiast w ocenie rocznej wg kryterium ochrony zdrowia ww. „*strefę...*” zakwalifikowano do klasy C (najmniej korzystnej) ze względu na przekroczenie dopuszczalnych stężeń benzo (a) pirenu i ozonu, natomiast ze względu na pozostałe zanieczyszczenia (SO₂, N O₂, PM 10, Pb, C₂H₂, CO, AS, Cd Ni) do klasy A (najbardziej korzystnej).

Wartości średnioroczne benzo (a) pirenu w klasie C wynosiły dla *strefy częstochowsko-lublinieckiej*

3

1,5 mg/m³.

Główną przyczyną występowania przekroczeń wartości benzo (a) pirenu w okresie zimowym jest przede wszystkim niska emisja, w okresie letnim natomiast intensywny ruch samochodowy lub niekorzystne warunki meteorologiczne dla rozprzestrzeniania i rozrzedzania zanieczyszczeń (np. małe prędkości wiejących wiatrów).

4.6 BUDOWA GEOLOGICZNA, KOPALINY, POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY

Budowę geologiczną i hydrologię obszaru gminy Kłobuck opracowano na podstawie Objaśnień do Mapy Geośrodowiskowej Polski w skali 1:50000, arkusze: Kłobuck nr 808 i Ostrowy nr 809 (PIG, 2004).

Obszar gminy Kłobuck leży w obrębie monokliny śląsko – krakowskiej. Na powierzchni terenu widoczne są liczne wychodnie utworów jury dolnej, środkowej i górnej. Podłoże podczwartorzędowe budują utwory: karbonu, permu, triasu, jury, trzeciorzędu, kredy i czwartorzędu. Natomiast najstarszymi odsłaniającymi się na powierzchni są utwory jury środkowej i górnej (Rühle, 1986).

Utwory paleozoiczne nawiercono tylko jednym otworem wiertniczym (Rzeki JG-1), w którym stwierdzono występowanie ciemnoszarych wapieni, iłowców i mułowców karbonu dolnego oraz zlepieńców, piaskowców, iłowców piaszczystych i mułowców permu. Utwory te podścielają niezgodnie na nich leżące utwory triasu dolnego, wykształcone jako pstre ily i piaski oraz wapienie margliste i dolomity. Powyżej nich leży seria wapieni marglistych, krynowidowych, falistych oraz dolomitycznych i dolomitów triasu środkowego. Nadbudowują ją utwory w postaci szarych iłowców i mułowców zawierających wkładki zlepieńców, piaskowców i dolomitów, należące do triasu górnego. Przykrywa je seria utworów piaszczysto – żwirowych jury dolnej, nad którymi zalega kompleks ciemnoszarych, prawie czarnych iłowców i mułowców z przewarstwieniami piaskowców oraz syderytów należących do jury środkowej

Teren opracowania planu jest obszarem o nie zróżnicowanej rzeźbie terenu.

Gleby

Pod względem typologicznym na terenie miasta i gminy Kłobuck występują gleby: bielcowe, rdzawe, płowe, brunatne, czarne ziemie, bagienne (organiczne), mady, glejowe i pseudoglejowe oraz rędziny.

Gleby o najwyższych właściwościach dla rolnictwa wytworzyły się głównie na rędzinach brunatnych, glebach brunatnych oraz fragmentarycznie na bielcach wytworzonych na piaskach gliniastych. Gleby te występują najczęściej na stokach w części przypowierzchołkowej płaskich wzgórz wapiennych, gdzie duża zawartość węgla wapnia umożliwiła wytworzenie się znacznej warstwy próchnicy. Zdecydowanie więcej jest gleb wytworzonych z gleb organicznych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie rzek (łąki na terenach zalewanych). Aktualnie część tych

gleb z uwagi na trudności w ich uprawie (tereny podmokłe) pozostaje w postaci ugoru.

Generalnie na gruntach ornym dominują gleby średniej wartości zaliczone do IVa, IVb, - 54,5% oraz V-iej – ok. 37,1% klasy bonitacyjnej. Wśród użytków zielonych dominują również gleby zaliczone do IV-iej – 51,7% oraz V-iej – 40,3% klasy bonitacyjnej. Gleby chronione przed zmianą przeznaczenia dla celów nierolniczych tj. IIIa, IIIb klasy bonitacyjnej gruntów ornym stanowią zaledwie ok. 3,4% oraz III-iej klasy bonitacyjnej użytków zielonych – 1,8%.

Pod względem przydatności rolniczej dominują na gruntach ornym kompleksy 6 – żytni (żytnioziemniaczany słaby) – 30,6%, 5 – żytni (żytni – ziemniaczany) dobry – 20,6% oraz 7 – żytni bardzo słaby – ok. 14,4%. Na użytkach zielonych kompleks 2z – użytki zielone średnie. Największe powierzchniowo kompleksy gleb – IIIa, IIIb i IVa klasy bonitacyjnej położone są przede wszystkim wokół miasta Kłobuck, w północnej (wieś Łobodno) oraz południowo-wschodniej (wieś Kamyk i Biała) części gminy.

Złóża kopalin

Na terenie gminy Kłobuck aktualnie udokumentowanych jest 7 złóż kopalin. Są to złoża: „Grodzisko”, „Wręczyca – Grodzisko”, „Rybno”, „Łobodno”, „Pierzchno”, „Lgota” i „Kamyk”.

4.7 KRAJOBRAZ

Obszar Gminy Kłobuck posiada zróżnicowane ukształtowanie. W południowej części gminy dominuje płaska i mało urozmaicona wysoczyzna polodowcowa. Wzniesienia te są pocięte dolinkami z ciekami wodnymi i dolinkami wodzącymi. Północna Wysokość bezwzględna obszaru waha się od 238 m n.p.m. do 300 m n.p.m.

Teren gminy stanowi obszar o wysokich walorach krajobrazowych. Na jego atrakcyjność składa się różnorodność elementów krajobrazu, tworzących harmonijny układ przestrzenny:

- 1) występujące duże kompleksy leśne, poprzecinanych licznymi ciekami wodnymi i śródleśnymi łąkami,
- 2) doliny rzek biorące swój początek na terenie gminy wraz ze źródłami, zbiorniki wodne i stawy,
- 3) obszary objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody,
- 4) występujące zabytki (domy, kościoły, kapliczki),
- 5) pozostałości zlodowacenia plejstoceńskiego: wzniesienia morenowe, wały i pagóry kemowe, stoliwo.

Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz warunkują prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim oraz są miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Pasy zieleni przydrożnej zapobiegają tworzeniu się zasp śnieżnych na drogach. Szczególnie liczne dodatkowe korzyści występują w przypadku zachowania mało przekształconych rzek i ich dolin. Ochrona niezajętych przez przemysł, budownictwo, infrastrukturę techniczną i użytkowanie rolnicze dolin rzecznych bez obwałowań lub z wałami odsuniętymi daleko od rzeki, zapewnia nie tylko prawidłowe funkcjonowanie środowiska, ale także sprzyja lepszemu zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu miejscowości położonych w dolinach rzecznych, ochronie wód rzek przed zanieczyszczeniami obszarowymi pochodzenia rolniczego samooczyszczaniu się tych wód. Takie doliny rzeczne pełnią rolę korytarzy ekologicznych zapewniających prawidłowe funkcjonowanie zespołów roślinnych i zwierzęcych. Struktura przestrzenna krajobrazu musi być odpowiednio uwzględniana w procesie planowania przestrzennego. Zachowaniu najistotniejszych obszarów o cennych walorach krajobrazowych służy tworzenie form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody .

4.8 KLIMAT

Wg rejonizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego obszar miasta i gminy Kłobuck położony jest w zasięgu dzielnicy klimatycznej XV – Częstochowsko – Kieleckiej, w skali kraju wg Okołowicza W. i Martyn D. (1979 r.) wchodzi ona w skład regionu klimatycznego Małopolskiego.

Rejon miasta i gminy Kłobuck należy do cieplejszych w Polsce i charakteryzuje się przewagą wpływów oceanicznych, przeciętnymi w skali kraju amplitudami temperatur, wczesną wiosną, długim ciepłym latem oraz przeciętnie długą zimą.

W rejonie Kłobucka najważniejsze parametry meteorologiczne kształtują się następująco:

- średnia roczna temperatura (wielolecie 1951 -1980) - + 7°C
- średnia temperatura stycznia – - 3,8°C
- średnia temperatura lipca - +17,3°C
- usłonecznienie przekracza 1400 godzin
- średni czas zalegania pokrywy śnieżnej – 60-70 dni
- liczba dni z przymrozkami (temperatura powietrza może wynieść 0°C) – 86
- liczba dni mroźnych z ujemną temperaturą w ciągu doby – 45
- liczba dni ciepłych z temperaturą minimalną powyżej 0°C – 233
- średnia suma opadów – 600-650 dni
- okres wegetacyjny – ok. 220 dni.

Przeważają wiatry z kierunków: zachodniego, południowo-zachodniego oraz północno-zachodniego (ok. 80% częstości wiejących wiatrów). Średnia prędkość wiejących wiatrów wynosi ok. 3,0 m/s. Występujące w rejonie Kłobucka warunki klimatyczne generalnie są korzystne dla rozwoju rolnictwa i osadnictwa.

Obszar miasta i gminy Kłobuck charakteryzuje się zróżnicowanymi lokalnie warunkami topoklimatycznymi, uzależnionymi głównie od ukształtowania i ekspozycji terenów w szczególności wskazywanych do realizacji zabudowy mieszkaniowej.

Niekorzystne warunki topoklimatyczne występują w dolinach cieków wodnych, w obrębie lokalnych obniżień terenu oraz zboczach wzniesień o ekspozycji północnej.

4.9 ZABYTKI

Zabytki i stanowiska archeologiczne

Zabytki architektury i budownictwa występują na terenie całej gminy. Są to: kościoły, plebanie, budynki mieszkalne i gospodarcze, aleje miejskie, założenia pałacowe i parki. Zachowały one elementy pierwotnych układów urbanistycznych. Obecnie na terenie gminy 41 obiektów znajduje się w ewidencji zabytków, z czego 9 obiektów figuruje w rejestrze zabytków województwa śląskiego.

Obiekty, zespoły i założenia wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 roku, nr 1568, poz. 162 z późniejszymi zmianami). Odnośnie obiektów zabytkowych obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad wynikającymi z działalności inwestycyjnej. Należy dążyć do pełnej rewitalizacji zabytków. Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają pisemnego pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Ochroną konserwatorską objęte zostały także zespoły i obiekty ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków. Są to zespoły i obiekty o istotnych lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych. Dla obiektów wymienionych w ewidencji zabytków, a znajdujących się w strefach ochrony konserwatorskiej, obowiązują ustalenia sformułowane dla poszczególnych stref. Dla prac remontowych i modernizacyjnych, związanych z rozbudową i przebudową obiektów oraz dla prac rozbiórkowych prowadzonych przy zabytkach znajdujących się poza strefami i uwzględnionych w ewidencji należy uzyskać uzgodnienie wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wojewódzka i gminna ewidencja zabytków architektury i budownictwa obejmuje różne obiekty nieruchomości powstałe przed 1945 rokiem, w których późniejsza działalność nie zatarła cech świadczących o ich historycznym rodowodzie. Stanowią one charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadają znaczące w skali lokalnej walory artystyczno – architektoniczne.

Gminny zasób wartości kulturowych podlegających ochronie uzupełniają 142 stanowiska archeologiczne, z czego 7 figuruje w rejestrze zabytków.

4.10 OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA OBSZARÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM PLANU

Analiza istniejącego stanu środowiska obszarów objętych projektem planu pozwala na stwierdzenie, że środowisko przyrodnicze obszarów objętych planem sprzyja realizacji ustaleń projektowanego planu.

	elementy środowiska	ocena istniejącego stanu środowiska obszaru objętego projektem planu
1	różnorodność biologiczna	w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują obszary i obiekty

		chronione
2	obszary i obiekty o wartościach przyrodniczych	w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują obszary i obiekty chronione
3	szata roślinna	w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują obszary i obiekty chronione
4	świat zwierzęcy	Żaden z obszarów nie jest położony w granicach obszaru węzłowego dla ssaków „Lasy nad Górną Liswartą” - obejmujący tereny leśne parku krajobrazowego; projektowane ustalenia planu nie są niekorzystne dla możliwości migracji zwierząt obszary są położone poza granicami korytarza migracji ptaków; parametry dopuszczonej planem zabudowy jak i jej rodzaj nie mają negatywnego wpływu na możliwość migracji ptaków; żaden z obszarów objętych projektem planu nie jest położony w granicach korytarza spójności obszarów chronionych „Wręczyca” o znaczeniu krajowym a także korytarzach migracji ssaków: drapieżnych „D/LGL-N” i ssaków kopytnych „K/LGL-N”
5	wody powierzchniowe	w granicach obszarów występują rowy melioracyjne (w tym wydzielone geodezyjnie) lub ciek wodne (o parametrach rowów); w projekcie planu tereny związane z ciekami lub rowami zostały wyłączone z zabudowy;

6	wody podziemne	Część obszarów położona jest w granicach obszaru zasilania GZWP 325 (zbiornik Częstochowa E) – stosunkowo dobrze chronionego przed zanieczyszczeniami (budowa geologiczna tych obszarów - występowanie warstw nieprzepuszczalnych)
7	kopaliny, gleby	w granicach obszarów objętych planem nie występują udokumentowane złoża kopalin lub gleby chronione prawnie przed zabudową; nie występują gleby III klasy
8	krajobraz	obszar objęty projektem planu nie wyróżniają się ze względu na występujące walory krajobrazowe
9	klimat	obszary objęte projektem planu są położone poza obszarami występowania niekorzystnych zjawisk klimatycznych oraz poza obszarami, których zabudowa może wpłynąć na istniejący klimat
10	zabytki	w granicach obszarów objętych projektem planu występuje stanowisko archeologiczne, które plan obejmuje ochroną strefy OW obserwacji archeologicznej. Na terenie obowiązuje ochrona prawna zgodnie z przepisami odrębnymi dla wszelkich, odkrytych w trakcie prac ziemnych przedmiotów zabytkowych oraz obiektów nieruchomych i nawarstwień kulturowych. W obszarze brak jest zabytków oraz innych poza strefa ochrony archeologicznej stref ochrony konserwatorskiej.

5. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W granicach gminy do istniejących negatywnych oddziaływań na środowisko należy zaliczyć występowanie:

- 1) przekroczenie poziomów zanieczyszczeń niektórych cieków naturalnych oraz zanieczyszczenia wód podziemnych (dotyczy głównie poziomu czwartorzędowego) spowodowanych:
  - a) występowaniem nieszczelnych szamb (oddziaływania długoterminowe, stałe, lokalne, zauważalne),
  - b) niekontrolowanym odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do gruntu i do cieków wodnych (oddziaływania chwilowe, miejscowe, zauważalne),
  - c) działalnością rolniczą i produkcyjną (oddziaływania chwilowe, miejscowe, zauważalne);
- 2) ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza spowodowanego:
  - a) ruchem komunikacyjnym, w tym ruchem tranzytowym (możliwość występowania chwilowo i miejscowo ponadnormatywnej emisji tlenu azotu, niemetanowych lotnych związków organicznych, tlenu węgla oraz pyłów, w tym szczególnie wzdłuż dróg wojewódzkich; oddziaływanie nieznaczne, bezpośrednie),
  - b) spalaniem w kotłowniach i paleniskach indywidualnych oraz kotłowniach lokalnych: węgla i paliw niskiej jakości w celach grzewczych a także różnego rodzaju odpadów (możliwość występowania okresowo i lokalnie przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń wskutek tzw. emisji niskiej: tlenu i dwutlenku węgla, pyłów, dwutlenku siarki, kadmu, ołowiu, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, niemetanowych lotnych związków organicznych oraz dioksyn i furanów; oddziaływanie zauważalne, bezpośrednie),
  - c) funkcjonowaniem zakładów produkcyjnych i rzemieślniczych – dotyczy przypadków nie przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska i reżimów technologicznych, stosowania opału niskiej jakości lub przestarzałych systemów grzewczych, spalania odpadów - (notowane są okresowo i miejscowo przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń; oddziaływanie zauważalne, bezpośrednie);
- 3) terenów o ponadnormatywnym hałasie, spowodowanym:
  - a) ruchem pojazdów samochodowych (chwilowo lub okresowo i miejscowo notowane są przekroczenia progowych poziomów hałasu wzdłuż dróg o występującym ruchu tranzytowym, w tym pojazdów ciężkich, szczególnie przy złym stanie nawierzchni drogi; oddziaływanie zauważalne, bezpośrednie),
  - b) ruchem pociągów na linii kolejowej (w zależności od ukształtowania terenu oraz występującej roślinności – chwilowo i miejscowo notowane są przekroczenia progowych poziomów hałasu występujące w odległości ok. 100 – 200 m od granicy obszaru kolejowego; oddziaływanie zauważalne, bezpośrednie),
  - c) prowadzeniem działalności produkcyjnej i wydobywczej lub rolniczej (chwilowo

i miejscowo; oddziaływanie nieznaczne, bezpośrednie);

- 4) obszarów o ponadnormatywnym promieniowaniu elektromagnetycznym, spowodowanym:
  - a) liniami elektroenergetycznymi 110 kV (oddziaływanie długoterminowe, stałe, miejscowe, nieznaczne, bezpośrednie),
  - b) funkcjonowaniem radiowo-telewizyjnego centrum nadawczego w Klepaczce oraz lokalnych stacji telefonii komórkowej (oddziaływanie stałe, miejscowe, zauważalne, bezpośrednie; występuje na dużej wysokości, poza terenem na którym przebywają ludzie).

Potencjalnym źródłem wystąpienia zanieczyszczeń jest ropociąg magistralny Koluszki-Boronów w przypadku jego awarii lub uszkodzenia; dzięki sprawnemu systemowi monitorowania notowane na terenie innych gmin przypadki uszkodzeń, powodowały zanieczyszczenia; chwilowe, miejscowe, nieznaczne i odwracalne; w sytuacji awarii ropociągu skutki skażenia gleb i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi, ze względu na istniejącą budowę geologiczną będą znaczące i praktycznie niemożliwe do cofnięcia.

Podstawowym źródłem zanieczyszczenia środowiska mogącym wystąpić w najbliższym okresie czasu jest autostrada A-1; jej realizacja i funkcjonowanie może wiązać się z:

- a) przekształceniem istniejącego ukształtowania terenu, koniecznością wycinki drzew,
- b) przecięciem istniejących ekosystemów w tym: zakłócenie stosunków wodnych (naturalnego przepływu wód), zakłócenie migracji zwierząt,
- c) zanieczyszczeniem powierzchni ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych substancjami ropopochodnymi z jezdni oraz substancjami niebezpiecznymi w przypadku awarii pojazdów,
- d) zagrożeniem ujęć wód podziemnych (zanieczyszczenie ujmowanych wód, zmiana ilości wody w ujęciu),
- e) przenikaniem hałasu do środowiska oraz pogorszeniem jakości powietrza.

Do innych uwarunkowań powodujących ograniczenia w użytkowaniu terenów należy zaliczyć występowanie cmentarzy grzebalnych.

Na obszarze gminy nie ustalono obszarów ograniczonego użytkowania, brak jest też:

- a) zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- b) instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska,
- c) terenów naturalnych zagrożonych geologicznych i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.
- d) z występowaniem w granicach obszarów objętych projektem planu (lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie) skarpy, terenów podmokłych, w tym z występowaniem miejscowo gleb pochodzenia organicznego lub obszarów zmeliorowanych;

Wśród analizowanych, występują obszary narażone na tego typu oddziaływanie; zaliczyć do nich można: tereny położone przy drodze krajowej (możliwość wystąpienia zanieczyszczeń powietrza i emisji hałasu); projektowana funkcja zabudowy uwzględnia możliwość wystąpienia tego rodzaju uciążliwości.

Odrębną kwestią jest możliwość występowania obszarów podmokłych. Obowiązujące przepisy nie wykluczają możliwości zabudowy terenów tego rodzaju - ich zagospodarowanie może wiązać się z określonymi utrudnieniami lub może wiązać się z koniecznością budowy lub przebudowy systemu melioracyjnego. Uwzględnienie tych ograniczeń jest wymagane na etapie sporządzania projektu budowlanego i realizacji inwestycji - może się to wiązać ze znaczącym wzrostem kosztów inwestycji związanych z koniecznością zastosowania odpowiednich rozwiązań konstrukcyjnych czy też wykonaniem odpowiednich zabezpieczeń. Plan nie może wykluczać z założenia możliwości zabudowy tych terenów, gdyż to do decyzji właściciela nieruchomości lub inwestora należy decyzja czy tego rodzaju teren zabudowywać, a do osób sporządzających projekt i realizujących budynek będzie należało jego wykonanie zgodnie ze sztuką budowlaną i w sposób zabezpieczający ludzi przed mogącymi wystąpić uciążliwościami.

Przeprowadzona analiza wykazała, że ze względu na występujące uwarunkowania hydrogeologiczne poszczególnych obszarów, położenie w stosunku do cieków wodnych a także powierzchnię obszarów dopuszczonych do zabudowy, ich przekształcenie nie wpłynie negatywnie na funkcjonowanie środowiska.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU MIEJSCOWEGO, W TYM OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Środowisko przyrodnicze na obszarze gminy uległo pewnym przekształceniom. Dominują w nim elementy o charakterze naturalnym – lasy oraz tereny przekształcone w kierunku rolnym nie wywołujące uciążliwych i nieodwracalnych skutków.

Teren gminy cechuje się dobrym stanem środowiska, w tym należy wyróżnić:

- a) stosunkowo duże zróżnicowanie środowiska biologicznego,
- b) generalnie brak występowania zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin,
- c) dobre warunki klimatyczne,
- d) stosunkowo dobre wskaźniki jakości powietrza,
- e) generalnie niski poziom hałasu.

Obecnie obszar opracowania wykazuje niski stopień zróżnicowania siedliskowego, a tym samym bioróżnorodności gatunkowej. W strukturze przyrodniczej obszaru objętego ustaleniami planu dominują agrocenozy z lokalnie występującą zielenią śródpolną, pełniącą funkcje ekologiczne punktów przystankowych na szlakach migracji zwierząt- głównie ptaków.

Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu z uwagi na powierzchnie obszaru oraz jego lokalizacje oddziaływań mogących zakłócić migrację gatunków, a tym ich różnicowanie gatunkowe, a tym samym generować niekorzystne oddziaływania.

Teren gminy nie wyróżnia się ze względu na istniejące zasoby naturalne, krajobraz, stan powierzchni ziemi. Środowisko przyrodnicze wykazuje też stosunkowo duże zdolności do regeneracji. Sprzyja temu przede wszystkim duża lesistość i dobre warunki klimatyczne.

Najbardziej narażone na degradację są tereny silnie zurbanizowane, nieskanalizowane, z występującą tzw. niską emisją oraz tereny położone wzdłuż dróg komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu.

W granicach gminy nie występują: obszary NATURA 2000 i parki narodowe.

Obiekty i obszary chronione są dobrze zachowane i w sposób wystarczający chronione (poprzez wprowadzone dotychczas formy ochrony, położenie tych obiektów i terenów a także fakt, że większość tych terenów stanowi własność państwową lub kościelną).

Do pozostałych terenów cennych przyrodniczo, wymagających ochrony i wprowadzenia odpowiednich zapisów w dokumentach planistycznych gminy (studium, planach miejscowych) należy zaliczyć:

- a) doliny rzek i cieków wodnych z towarzyszącymi łąkami i pastwiskami, terenów podmokłych lub zagrożonych podtopieniami, stanowiących korytarze ekologiczne,
- b) tereny leśne,
- c) istniejące zadrzewienia śródpolne.

Powyżej wymienione obiekty i obszary mogą być narażone na różnego rodzaju zanieczyszczenia lub niekorzystne przekształcenia. Brak jest możliwości wprowadzenia w sposób automatyczny w planie zakazu zabudowy tych terenów – tego rodzaju zakaz ograniczający wykonywanie prawa własności musi być w sposób szczególny uzasadniony. W projekcie planu w sposób szczegółowy przeprowadzono tego rodzaju analizę, uwzględniając naczelną zasadę zrównoważonego rozwoju gminy - projektowany sposób ochrony tych terenów został omówiony w powyższym pkt 5.

Ponadto, do podstawowych istniejących problemów ochrony środowiska, wymagających uwzględnienia w sporządzonym projekcie planu należy:

- α) stan wód powierzchniowych i wód podziemnych oraz możliwość pogorszenia ich stanu wskutek braku skanalizowania większości terenów zabudowanych,
- β) występowanie terenów o obniżonej jakości powietrza, z występującą tzw. niską emisją oraz terenów położonych wzdłuż dróg komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- c) zapewnienie możliwości migracji zwierząt i funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

7. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W granicach gminy nie występują obszary NATURA 2000.

Zakres wprowadzonych projektem planu zmian nie daje żadnych podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku ich realizacji mogło mieć jakikolwiek wpływ na:

- cele i przedmiot ochrony sąsiadujących obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność,
- możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy migracji ptaków oraz ssaków kopytnych i drapieźnych, a także krajowego korytarza spójności obszarów chronionych.

Wyznaczenie terenów dla lokalizacji zabudowy (związanej z działalnością gospodarczą, produkcyjnej, usługowej) może potencjalnie wiązać się z powstaniem emisji zanieczyszczeń, wynikających z realizacji i eksploatacji inwestycji, a także zwiększenia ruchu komunikacyjnego, w tym szczególnie

może powodować:

- 1) powstawanie ścieków: komunalnych (mieszanki ścieków bytowych i wód opadowych) oraz przemysłowych (ścieków poprodukcyjnych lub ścieków z zanieczyszczonych powierzchni); skala oddziaływania jest uzależniona od sposobu gromadzenia, odprowadzenia i oczyszczenia ścieków oraz od sposobu postępowania z wodami opadowymi; podstawowym zagrożeniem zanieczyszczenia środowiska jest funkcjonowanie nieuszczelnionych zbiorników do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych oraz zrzut nieoczyszczonych ścieków do gruntu lub wód powierzchniowych (możliwość zanieczyszczenia bakteriami, związkami azotu, fosforanami, ropopochodnymi i innymi substancjami chemicznymi); istotne jest właściwe postępowanie ze ściekami przemysłowymi (ich ujęcie i wstępne podczyszczanie do poziomu określonego w przepisach odrębnych);

przy przestrzeganiu przepisów regulujących sposób postępowania ze ściekami i sprawnym funkcjonowaniu oczyszczalni (gminnych, przydomowych) oddziaływanie to może być nieznaczne i nie spowoduje negatywnego wpływu na środowisko;

- 2) wytwarzanie odpadów;
wytwarzane odpady będą zaliczone zasadniczo do grupy odpadów komunalnych; w związku z prowadzoną działalnością będą powstawały odpady poprodukcyjne;
w związku z realizacją inwestycji istnieje możliwość powstawania odpadów remontowo-budowlanych; należy liczyć się z możliwością powstania odpadów z grupy niebezpiecznych;
skala oddziaływania uzależniona jest od zasad prowadzenia gospodarki odpadami na terenie gminy (odpowiednia zbiórka odpadów, wprowadzenie segregacji odpadów), od rodzaju prowadzonej działalności i stosowanej technologii (kategorii i ilości wytwarzanych odpadów, od wielkości odpadów poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu) oraz od właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi (selektywna zbiórka i wywóz przez wyspecjalizowane firmy);

biorąc pod uwagę zakres zmian, przy przestrzeganiu przepisów regulujących sposób postępowania z odpadami oddziaływanie to może być nieznaczne i nie spowoduje negatywnego wpływu na środowisko;

- 3) emitowaniem hałasu i drgań związanych z: realizacją inwestycji, z prowadzoną działalnością (produkcyjną, usługową) oraz z ruchem pojazdów samochodowych;
skala oddziaływania uzależniona jest m.in. od: sposobu realizacji inwestycji, od spełnienia przez stosowane maszyny i urządzenia wymagań dotyczących emitowanego hałasu wynikających z przepisów odrębnych, od sposobu prowadzenia działalności (stosowania odpowiednich urządzeń i zabezpieczeń przed hałasem i drganiami, w tym prowadzenie procesów uciążliwych w pomieszczeniach zamkniętych), od natężenia ruchu komunikacyjnego, od jakości pojazdów samochodowych i jakości dróg;
istotne w skali oddziaływania hałasem jest ukształtowanie terenu i pokrycie terenu roślinnością; podstawowe znaczenie dla zmniejszenia hałasu ma przestrzeganie przepisów określających dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, z uwzględnieniem rodzaju zabudowy i pory dnia;

biorąc pod uwagę zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie może być nieznaczna, nie przekraczająca wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi; nie przewiduje się kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów;

- 4) emisję pyłów i gazów do powietrza wynikającą z ogrzewania budynków i funkcjonowania kotłowni (emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku i dwutlenku węgla, bezn(o)a)pirenu, dioksyn, furanów oraz pyłu); skala oddziaływania uzależniona jest od rodzaju stosowanego paliwa, ilości spalane paliwa (zależność od parametrów energetycznych budynków i uwarunkowań klimatycznych) i jakości urządzeń grzewczych; skala oddziaływania zależna jest również od koncentracji zabudowy i przewietrzania (problem niskiej emisji występuje zazwyczaj w zwartej zabudowie, z przewagą zabudowy w złym stanie technicznym);

biorąc pod uwagę zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie nie może przekroczyć wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi; nie przewiduje się kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów;

- 5) emisję pyłów i gazów do powietrza wynikającą z prowadzonej działalności;

skala i rodzaj emitowanych zanieczyszczeń uzależnione są od rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz od stosowanych technologii;
podstawowe znaczenie dla ograniczenia oddziaływania na środowisko ma przestrzeganie dopuszczalnych wielkości emitowanych do powietrza zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych, z uwzględnieniem rodzaju zabudowy na terenach sąsiadujących;

biorąc pod uwagę zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie nie może przekroczyć wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi; nie przewiduje się kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów;

- 6) zanieczyszczeń powietrza powodowanych przez pojazdy silnikowe, w tym pojazdów samochodowych poruszających się po drogach (źródło emisji niezorganizowanej – węglowodórów aromatycznych, benzenu, tlenu azotu, tlenu i dwutlenku węgla, pyłów zawieszonych zawierających metale ciężkie);

skala i rodzaj emitowanych zanieczyszczeń uzależnione są od natężenia ruchu komunikacyjnego, jakości pojazdów, stanu technicznego i czystości dróg, rodzaju zieleni usytuowanej wzdłuż dróg; skala oddziaływania uzależniona jest też od odległości budynków przeznaczonych na pobyt ludzi od dróg;

biorąc pod uwagę zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie nie może przekroczyć wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi; nie przewiduje się kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów;

- 7) zajęciem terenu pod inwestycje – mogących powodować: naruszenie pokrywy glebowej, przekształcenie naturalnej rzeźby terenu, możliwość naruszenia stosunków wodnych; skala oddziaływania jest uzależniona od sposobu realizacji inwestycji, w tym dostosowania lokalizacji inwestycji do występujących warunków hydrogeologicznych oraz od minimalizowania powierzchni terenów utwardzonych;

biorąc pod uwagę zakres zmian, skala oddziaływania w tym zakresie nie może przekroczyć wielkości dopuszczalnych przepisami odrębnymi; nie przewiduje się kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów.

Określone powyżej oddziaływania mogą powstać w związku z realizacją planu; skala tych oddziaływań jest uzależniona nie tylko od rodzaju i skali wprowadzonych zmian lecz również od ustaleń wprowadzonych w projekcie planu. Przy sporządzonych prawidłowo zapisach planu miejscowego, i przy założeniu, że będą one przestrzegane przy realizacji tych zmian, wystąpienie znaczącego oddziaływania na środowisko może wystąpić jedynie w niektórych przypadkach, zakres tego oddziaływania może być nieznaczny, mieścić się w granicach dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościami.

Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań zanieczyszczeniami na elementy środowiska wynikających z ustaleń projektu planu (uwaga – pominięto ocenę tych elementów środowiska, na które brak jest oddziaływania, oddziaływanie jest neutralne lub jest nieistotne)

	Elementy środowiska	Sposób, czas, zasięg i skala oddziaływania	Uwagi dotyczące ustaleń projektu planu
Emisja zanieczyszczeń do powietrza			
ogrzewanie budynków	powietrze	bezpośrednie, średnioterminowe, miejscowe, zauważalne, odwracalne	wprowadzona skala zmian i ich lokalizacja powodują, że oddziaływanie związane z niską emisją będzie nieznacznie negatywne lub neutralne
produkcja	powietrze	bezpośrednie, długoterminowe, miejscowe, zauważalne, odwracalne	wprowadzone zmiany dotyczą poszerzenia terenów wyznaczonych dla funkcji produkcyjno-usługowych; oddziaływanie może być neutralne lub nieznacznie negatywne
ruch komunikacyjny	powietrze	bezpośrednie, chwilowe lub średnioterminowe, miejscowe, zauważalne,	ze względu na spodziewany wzrost ruchu samochodowego spowodowanego funkcjonowaniem zabudowy w granicach obszaru objętego projektem planu, nie powinno zanotować się przekroczenia

		odwracalne	dopuszczalnych wielkości zanieczyszczeń powietrza
--	--	------------	---

Odprowadzanie ścieków			
produkcja, usługi, usługi	wody w głębie i powierzchniowe powierzchnia ziemi	pośrednie, stałe, lokalne, zauważalne odwracalne	przy przestrzeganiu przepisów dotyczących odprowadzania ścieków oddziaływanie wynikające z funkcjonowania zabudowy w granicach obszaru objętego projektem planu, będzie neutralne
ruch komunikacyjny	wody w głębie i powierzchniowe powierzchnia ziemi	bezpośrednie, chwilowe, miejscowe, zauważalne, odwracalne	ze względu na spodziewany wzrost ruchu samochodowego spowodowanego funkcjonowaniem zabudowy w granicach obszarów objętych projektem planu, oddziaływanie będzie neutralne lub nieznacznie negatywne
rolnictwo	wody w głębie i powierzchniowe powierzchnia ziemi	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Wytwarzanie odpadów			
produkcja, usługi,	powierzchnia ziemi	pośrednie, stałe, lokalne, zauważalne, cz. odwracalne	zasady gospodarowania odpadami są szczegółowo regulowane przez przepisy odrębne i ich wpływ projektowanego planu na środowisko będzie neutralny
Emisja hałasu			
usługi, ruch komunikacyjny	ludzie	bezpośrednie, chwilowe lub krótkoterminowe, miejscowe, zauważalne, odwracalne,	biorąc pod uwagę: - skalę wprowadzonych zmian dotyczących nowej zabudowy mogącej powodować hałas i zabudowy wrażliwej na hałas w stosunku do istniejącego zagospodarowania terenów i ustaleń obowiązującego planu - lokalizację nowej zabudowy w stosunku do potencjalnych emitorów hałasu,
produkcja,	ludzie	bezpośrednie, krótkoterminowe lub długoterminowe, miejscowe, zauważalne, odwracalne,	- lokalizację nowej zabudowy w stosunku do elementów środowiska wrażliwych na hałas, stwierdzono, że oddziaływanie wynikające z emisji hałasu powodowane przez dokonanie zmian w planie będzie Neutralne lub nieznacznie negatywne
Zmiana ukształtowania terenów	powierzchnia ziemi, krajobraz	miejscowe, zauważalne cz.odwracalne	biorąc pod uwagę skalę zmian realizacja ustaleń projektu planu będzie zauważalna, neutralna lub nieznacznie negatywna
Realizacja inwestycji	ludzie	wtórne, miejscowe, zauważalne, cz.odwracalne	biorąc pod uwagę skalę wprowadzonych zmian oraz ich lokalizację w stosunku do istniejącego zagospodarowania terenów należy stwierdzić, że ustalenia planu są neutralne
	rośliny, zwierzęta	bezpośrednie, miejscowe, zauważalne, cz.odwracalne	biorąc pod uwagę skalę wprowadzonych zmian oraz ich lokalizację należy stwierdzić, że ustalenia planu dla części terenów będą nieznacznie negatywne lub neutralne
	krajobraz	bezpośrednie, stałe, miejscowe, zauważalne, cz.odwracalne	biorąc pod uwagę skalę wprowadzonych zmian, ich lokalizację oraz szczegółowość zapisów dot. kształtowania zabudowy w projekcie planu należy stwierdzić, że ustalenia projektu planu będą neutralne

Analiza ustaleń sporządzonego projektu planu pozwala na stwierdzenie, że przy ich przestrzeganiu a także przestrzeganiu przepisów z zakresu ochrony środowiska, nie wystąpi znaczące oddziaływanie na środowisko, a występujące oddziaływania będą nieznaczne i będą się mieścić w granicach

dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościach.

Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na elementy środowiska wynikających z ustaleń projektowanej zmiany:

	Elementy środowiska	Przewidywane skutki wpływu realizacji ustaleń projektowanej zmiany planu
1	Różnorodność biologiczna	<p>Obszary są w niewielkim stopniu zróżnicowane biologicznie</p> <p>Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu z uwagi na powierzchnie obszaru oraz jego lokalizację oddziaływań mogących zakłócić migrację gatunków, a tym ich różnicowanie gatunkowe, a tym samym generować niekorzystne oddziaływania.</p> <p>Ustalenia zmiany planu na ten element środowiska należy ocenić pozytywnie.</p>
2	Zasoby naturalne	<p>Ustalenia zmiany planu są w tym zakresie pozytywne.</p>
3	Ludzie	<p>Na obszarze gminy nie występują szczególne zagrożenia zdrowia ludzi.</p> <p>Wprowadzona w ustaleniach zmiany planu skala zmian i ich lokalizacja będzie w tym zakresie neutralna.</p>
4	Zwierzęta, rośliny	<p>Obszary nie obejmują terenów wymagających ochrony przed zabudową ze względu na występującą roślinność.</p> <p>Zakres wprowadzonych zmian nie daje żadnych podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku realizacji tych zmian mogło mieć wpływ na możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy migracji ptaków oraz ssaków kopytnych i drapieżnych, a także krajowego korytarza spójności obszarów chronionych.</p> <p>Ustalenia zmiany planu są w tym zakresie pozytywne.</p> <p>Nie przewiduje się w związku z realizacją ustaleń planu działań mogących powodować szkody w zakresie zachowania gatunków roślin i zwierząt, pod warunkiem spełnienia wszelkich środków ostrożności w zakresie ochrony przyrody przy prowadzeniu prac budowlanych i użytkowania obiektów, a także zastosowania dobrych praktyk realizacji inwestycji oraz podejmowania działań zapobiegających i minimalizujących.</p>
5	Wody powierzchniowe i wglębne	<p>Obszary objęte zmianą planu, ze względu na swe położenie i na swój zakres nie mają wpływu na istniejące cieki wodne i wody podziemne.</p> <p>Ustalenia zmiany planu są w tym zakresie neutralne.</p> <p>Wszelkie presje na środowisko gruntowo-wodne będą miały zasięg lokalny, ograniczony granicami poszczególnych funkcji, krótkoterwały, związany głównie z etapem budowy.</p> <p>Przestrzeganie zapisów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, określonych w planie stanowić będzie skutecznie narzędzie ochrony jakości i zasobów wodnych na obszarze opracowania.</p>
6	Powietrze	<p>Obszar gminy cechuje się stosunkowo dobrymi wskaźnikami jakości powietrza.</p> <p>Występują tereny o obniżonej jakości powietrza, z występującą tzw. niską emisją oraz tereny położone wzdłuż dróg komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu.</p> <p>Biorąc pod uwagę wielkość obszarów objętych zmianą oraz dopuszczone funkcje terenów skala oddziaływania w tym zakresie może występować; nie przewiduje się kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów. Planowane funkcje terenów przy drodze krajowej są dostosowane do mogących wystąpić uciążliwości. Ustalenia planu są w tym zakresie neutralne, nie powinny wystąpić też negatywne zmiany odnoszące się do ilości i typu źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.</p> <p>Oddziaływanie realizacji ustaleń planu na klimat akustyczny i jakość powietrza będzie zróżnicowane w czasie i przestrzeni z uwagi na etapowanie realizacji poszczególnych funkcji terenu. Największe uciążliwości związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery wystąpią w fazie realizacji inwestycji, na etapie przygotowania gruntu do budowy, będą mieć charakter oddziaływań okresowych o zasięgu

		<p>lokalnym i ustąpią wraz z momentem zakończenia prac, - emisją hałasu wynikającą obsługi samochodowej prowadzonych usług, będą mieć charakter oddziaływań okresowych o zasięgu lokalnym, Czynnikiem minimalizującym skalę oddziaływania na klimat akustyczny i powietrze planowanych funkcji obszaru opracowania będzie wykonanie pasów zieleni izolacyjnej, zieleni urządzonej, a także zapis planu ustalający zaopatrzenie w ciepło niskoemisyjnymi paliwami, energią alternatywną.</p>
7	Powierzchnia ziemi	<p>Wykorzystania terenu dla inwestycji spowoduje wyłączenie części terenów z produkcji rolnej (zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej). Realizacja ustaleń planu w zakresie kształtowania nowej zabudowy skutkować będzie zniszczeniem aktywnej biologicznie warstwy glebowej i zmniejszeniem przestrzeni produkcyjnej gleb w przypadku wykonywania robót budowlanych, co będzie miało charakter trwały. Na ograniczenie negatywnego wpływu w tym zakresie podstawowe znaczenie będzie miała ochrona warstwy próchnicznej. Zagrożeniem dla powierzchni ziemi są zanieczyszczenia ropopochodnymi. Zabezpieczenia przed tymi zagrożeniami zawarto w ustaleniach planu; decydujące będzie jednak przestrzeganie ograniczeń wynikających z obowiązujących ustaw na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji oraz właściwy stan techniczny pojazdów i urządzeń. Istotne dla ochrony powierzchni ziemi jest prowadzenie w sposób prawidłowy polityki rolnej, zgodnie z biologicznym potencjałem gleb oraz ich właściwa uprawa i nawożenie. Biorąc pod uwagę skalę zmian obecnie wprowadzonych w stosunku do stanu istniejącego, negatywne skutki realizacji zmiany na powierzchnię ziemi będą dla środowiska neutralne.</p>

9	Krajobraz	Obszar gminy posiada stosunkowo małe urozmaicenie pod względem ukształtowania terenu, a projektowana zmiana planu nie przewiduje znacznych przekształceń terenu. Ustalenia projektowanej zmiany nie obejmują najcenniejszych elementów krajobrazu (doliny rzeczne, kompleksy leśne). Przy zachowaniu wymogów wynikających z ustaleń planu, dotyczących ładu przestrzennego oraz kształtowania terenów zieleni wprowadzenie zmiany może mieć dla kształtowania krajobrazu znacznie neutralne.
10	Klimat	Ze względu na projektowane funkcje i sposób zagospodarowania terenów nie przewiduje się wpływu projektowanych ustaleń na klimat. Podstawowe znaczenie dla zachowania korzystnych warunków klimatycznych jest ochrona dużych kompleksów leśnych oraz ochrona przed zabudową dolin rzecznych (zapewnienie prawidłowych warunków przewietrzania).
11	Zabytki	Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków są chronione w sposób wystarczający. Ustalenia planu w tym zakresie są neutralne. Na obszarze opracowania występują stanowiska archeologiczne, które plan obejmuje ochroną strefy OW obserwacji archeologicznej.
12	Dobra materialne	W granicach gminy brak obiektów wymagających ochrony w tym zakresie.

8. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM WYNIKAJĄCYM Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU MIEJSCOWEGO

Jak wynika z analiz przeprowadzonych w prognozie, sporządzenie planu stanowi wyłącznie sprecyzowanie zapisów i niewielkie poszerzenie dopuszczalnego zainwetowania. Jest to obszar doskonale nadający się pod działalność produkcyjno – usługową. Tereny położone poza obszarami chronionymi i mają niewielkie znaczenie dla funkcjonowania środowiska. Biorąc pod uwagę wielkość obszarów objętych projektem planu oraz dopuszczone funkcje terenów należy stwierdzić, że oddziaływanie na środowisko wynikające z funkcjonowania projektowanej zabudowy generalnie będzie nieznacznie negatywne lub neutralne. Ponadto nie przewiduje się kumulacji oddziaływań na środowisko i otoczenie powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów. Analiza ustaleń sporządzonego projektu planu pozwala na stwierdzenie, że przy ich przestrzeganiu a także przestrzeganiu przepisów z zakresu ochrony środowiska, nie wystąpi znaczące oddziaływanie na środowisko, a występujące oddziaływania będą nieznaczne i będą się mieściły w granicach dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościach; nie przewiduje się też kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów.

9. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

		Tendencja do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanego planu
1	Stan i funkcjonowanie środowiska	Niezależnie od przyjęcia niniejszego planu będą następować zmiany w zagospodarowaniu terenów, wynikające z realizacji obowiązujących dokumentów planistycznych gminy – studium i planu miejscowego. Największe znaczące oddziaływanie na środowisko będzie wiązać się z realizacją i eksploatacją dróg prowadzących ruch tranzytowy (w tym autostrady A-1) – zmian następujących niezależnie od działań planistycznych gmin Jak wynika z przeprowadzonych analiz, brak przyjęcia zmiany projektowanego planu dla środowiska będzie generalnie neutralny. Brak przyjęcia projektowanego będzie mieć skutki: <u>pozytywne dla powierzchni ziemi (wielkości terenów zajętych pod inwestycje),</u> <u>neutralne lub nieznacznie pozytywne dla:</u> - odprowadzenia ścieków do wód powierzchniowych i wglębnych oraz powierzchni ziemi, emisji zanieczyszczeń dla powietrza atmosferycznego, <u>neutralne dla:</u>

	<p>stanu powietrza atmosferycznego, stanu wód powierzchniowych i wglębnych, oddziaływania hałasem, prowadzenia gospodarki odpadami, kształtowania się klimatu, ludzi , ochrony zabytków, neutralne lub nieznacznie negatywne, dla różnorodności biologicznej, roślin i zwierząt, zmiany ukształtowania terenów, ochrony krajobrazu.</p>
2	<p>Zasoby środowiska</p> <p>Teren gminy nie wyróżnia się ze względu na istniejące zasoby naturalne, krajobraz, stan powierzchni ziemi.</p> <p>Brak realizacji projektowanego planu będzie miał pozytywne i neutralne znaczenie dla ochrony istniejących zasobów naturalnych.</p>
3	<p>Odporność na degradację i zdolności do regeneracji</p> <p>Teren gminy cechuje się dobrym stanem środowiska, ze względu na: stosunkowo duże zróżnicowanie środowiska biologicznego, generalnie brak występowania zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin, dobre warunki klimatyczne, stosunkowo dobre wskaźniki jakości powietrza, generalnie niski poziom hałasu, występowanie dużych zwartych terenów leśnych. Środowisko przyrodnicze wykazuje też stosunkowo duże zdolności do regeneracji. Planu nie obejmuje terenów najcenniejszych przyrodniczo, nie wpływa negatywnie na w/w elementy środowiska. W ustaleniach projektowanego planu zawarto szereg ograniczeń mających na celu ochronę najbardziej wrażliwych elementów środowiska oraz mających na celu zabezpieczenie przed możliwą degradacją obszaru. Brak przyjęcia planu będzie mieć skutki neutralne dla zachowania odporności środowiska na degradację i zdolności do regeneracji.</p>

10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W granicach gminy nie występują obszary NATURA 2000. Również zakres wprowadzonych w projekcie planu ustaleń nie daje żadnych podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku ich realizacji mogło mieć jakikolwiek wpływ na cele i przedmiot ochrony wyznaczonych w sąsiedztwie gminy obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność.

W ustaleniach projektu planu zastosowano w dwojaki sposób rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem tej zmiany; dotyczą one przyjętych rozwiązań przestrzennych oraz wprowadzonych ustaleń dla poszczególnych terenów. W projekcie planu dopuszczając poszczególne tereny do zabudowy wprowadzono w razie konieczności podział na tereny o różnych funkcjach, w sposób optymalny zaspakajający potrzeby właścicieli nieruchomości oraz chroniący środowisko. Nowe tereny dopuszczone do zabudowy (lokalizacji inwestycji) stanowią kontynuację terenów już zainwestowanych, a także stanowią grunty rolne niższych klas bonitacyjnych. Funkcja terenów dopuszczonych do zabudowy jest dostosowana do występujących lub mogących wystąpić uciążliwości.

Na ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko inwestycji, które będą mogły być zrealizowane na podstawie projektowanego planu podstawowe znaczenie będzie miało przestrzeganie ograniczeń

zawartych w planie oraz innych obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, w tym szczególnie:

- postępowanie ze ściekami zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach z zakresu ustawy prawo wodne, z uwzględnieniem wyznaczonych w projekcie planu obszarów skanalizowanych i przewidzianych do skanalizowania,
- do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej przestrzeganie szczelności oddawanych do użytku zbiorników bezodpływowych do okresowego gromadzenia nieczystości ciekłych oraz zapewnienie monitorowania pracy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- postępowanie z wodami opadowymi zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa wodnego,
- ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza przez urządzenia grzewcze oraz w związku z prowadzoną działalnością,
- ograniczenie emisji hałasu do poziomów ustalonych przepisami prawa ochrony środowiska,
- przestrzeganie wprowadzonych w planie ograniczeń dotyczących możliwości lokalizacji niektórych inwestycji, w tym z grupy przedsięwzięć zaliczanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej, obiektów związanych z przetwarzaniem lub zbieraniem odpadów, urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wymagających utworzenia stref ochronnych,
- ograniczenie oddziaływania związanego z prowadzoną działalnością oraz odizolowanie nowej zabudowy produkcyjnej i usługowej od zabudowy mieszkaniowej wraz z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej niekolidującej z zabudową mieszkaniową,
- przestrzeganie wprowadzonych w projekcie parametrów dotyczących zagospodarowania terenów odnoszących się do intensywności zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,
- przestrzeganie zasad dotyczących realizacji zabudowy w granicach obszarów podmokłych oraz na obszarach występowania gleb pochodzenia organicznego.

11. PRZEDSTAWIENIE – Z UWZGLĘDNIENIEM CELÓW I GEOGRAFICZNEGO ZASIĘGU PROJEKTOWANEGO PLANU MIEJSCOWEGO, UWARUNKOWAŃ ORAZ CELÓW I PRZEDMIOTU OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU – WYJAŚNIENIA BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Zakres wprowadzonych projektem planu zmian nie daje żadnych podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku ich realizacji mogło mieć jakikolwiek wpływ na:

- cele i przedmiot ochrony sąsiadujących obszarów NATURA 2000, a także na ich integralność,
- możliwość migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy migracji ptaków oraz ssaków kopytnych i drapieżnych, a także krajowego korytarza spójności obszarów chronionych.

Sporządzony projekt planu jest spójny ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W sporządzonym projekcie planu dokonano ustaleń zgodnych z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Przeprowadzone analizy wykazały, że proponowane zmiany są neutralne lub nieznacznie negatywne. Skala zmian w sporządzonym projekcie planu, znacząco ogranicza możliwość przedstawienia rozwiązań alternatywnych; miałyby one charakter formalny, nie mający faktycznie żadnego znaczenia dla ochrony środowiska. Analizując wprowadzone w projekcie planu rozwiązania pod kątem ochrony środowiska, trudno wskazywać na inne, które przy uwzględnieniu celów sporządzonych zmian w planie mogłyby sprzyjać w większym stopniu ochronie środowiska i mogły być ekonomicznie uzasadnione.

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Obecnie sporządzony projekt planu stanowi uzupełnienie dotychczasowych dokumentów planistycznych gminy. Dopuszczenie nowych terenów do zabudowy, jak i zachowanie dotychczasowych terenów inwestycyjnych w planie nie oznacza szybkiego przekształcenia tych terenów w tereny budowlane, czy też szybkiej realizacji nowych inwestycji. Określone w obowiązujących planach przeznaczenie poszczególnych terenów będzie realizowane w ciągu długiego okresu czasu (ponad 20 lat).

Zgodnie z art. 33 ust.1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt gminy zobowiązany jest dokonywać analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w celu

dokonania oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych. Wyniki tej analizy są przedstawiane co najmniej raz w kadencji radzie gminy (co najmniej raz na 4 lata).

Biorąc pod uwagę zakładany długookresowy czas realizacji planów miejscowych, monitorowanie przez władze gminy jego skutków realizacji zgodnie z zasadami przyjętymi w art. 33 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest wystarczające.

Przedmiotem takich analiz powinna być ocena bieżącego wykorzystania przestrzeni pod kątem przeznaczenia ustalonego w obowiązującym planie, w tym: ilości wydanych pozwoleń na budowę, powierzchni ulegających przekształceniu/ zabudowie oraz ilości i miejscu zrealizowanych inwestycji mogących mieć znaczący wpływ na środowisko.

13. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zakres zmian wprowadzonych w sporządzonym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie daje żadnych podstaw do obaw, aby znaczące oddziaływania na środowisko spowodowane w wyniku jego realizacji mogło w jakikolwiek sposób powodować transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

14. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBÓW, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS SPORZĄDZANIA PLANU

Zakres zmian wprowadzonych w projekcie planu w znacznym stopniu ogranicza jego znaczenie, ze względu na ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym cele ochrony środowiska. Przepisy prawa polskiego z zakresu ochrony środowiska na bieżąco implementują przepisy ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Niniejszy projekt planu jest sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska; w trakcie prowadzonej procedury przeprowadzono postępowanie związane ze sporządzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz umożliwiono udział społeczeństwa w opracowaniu projektu planu.

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Teren gminy cechuje się dobrym stanem środowiska. Cenne obiekty i obszary przyrodnicze są chronione w stopniu wystarczającym. Środowisko przyrodnicze na terenie gminy wykazuje też stosunkowo duże zdolności do regeneracji. Sprzyja temu przede wszystkim duża lesistość i dobre warunki klimatyczne.

Najbardziej narażone na degradację są tereny silnie zurbanizowane, nieskanalizowane, z występującą tzw. niską emisją oraz tereny położone wzdłuż dróg komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu.

Podstawowym zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego w granicach gminy jest możliwość pogorszenia czystości wód podziemnych i powierzchniowych wskutek braku skanalizowania części terenów zabudowanych oraz występujące zanieczyszczenie powietrza wywołane lokalną emisją ze źródeł komunikacyjnych wzdłuż dróg oraz tzw. niską emisją związaną ze spalaniem węgla i paliw niskiej jakości w kotłowniach i paleniskach indywidualnych. W najbliższych latach należy się liczyć też ze zwiększonym oddziaływaniem hałasu wzdłuż innych dróg prowadzących ruch tranzytowy.

Przeprowadzona ocena jakościowych cech środowiska przyrodniczego pozwala na stwierdzenie, że środowisko przyrodnicze gminy sprzyja realizacji ustaleń sporządzonego projektu planu:

- 1) stwarza szczególnie korzystne warunki dla rozwoju mieszkalnictwa i rekreacji (ze względu na: stosunkowo dobre wskaźniki jakości powietrza i niski poziom hałasu, dobre warunki klimatyczne, występowaniu wód podziemnych dobrej jakości, brak występowania zagrożeń dla zdrowia ludzi oraz duży procent terenów zalesionych, z występowaniem lasów w dużych kompleksach),
- 2) pozwala na rozwój funkcji związanych z usługami, przedsiębiorczością, produkcją

Sporządzony projekt planu:

- 1) obejmuje obszar o pow. ok. 15 ha, położony w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych,
- 2) obejmuje obszar przeznaczony pod tereny inwestycyjne w obowiązującym planie

- zagospodarowania przestrzennego,
- 3) obejmuje obszary położone poza ustanowionymi prawnie formami ochrony środowiska,
  - 4) obszary objęte planem nie są narażone na występowanie ograniczeń i uciążliwości wykluczających możliwość dokonania zamierzonych w projekcie planu zmian; ustalenia dla poszczególnych obszarów gdzie występują pewne ograniczenia związane z położeniem w granicach mogących występować obszarów podmokłych,
  - 5) nie ogranicza możliwości migracji zwierząt i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych, a w szczególności korytarzy migracji ptaków oraz ssaków kopytnych i drapieżnych, a także krajowego korytarza spójności obszarów chronionych,
  - 5) nie ma znaczenia dla terenów czynnych przyrodniczo oraz na możliwości utrzymania lub poprawy systemu terenów zieleni,
  - 6) zapewnienia możliwość ochrony walorów krajobrazowo-kulturowych gminy,
  - 7) dostosowuje funkcję poszczególnych terenów do występujących (mogących wystąpić) uciążliwości,
  - 8) dopuszcza rozwój funkcji związanych z aktywizacją gospodarczą (produkcji i usług) w sposób chroniący zabudowę mieszkaniową przed możliwością wystąpienia uciążliwości (poprzez wprowadzenie w ustaleniach planu szeregu ograniczeń i warunków dla lokalizacji nowej zabudowy mogącej stwarzać potencjalnie uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej oraz nakazu realizacji zieleni izolacyjnej).

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne nie ingerują niekorzystnie w istniejące uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego. Umożliwią zrównoważony rozwój gminy, bez ingerencji w szczególnie cenne elementy środowiska przyrodniczego.

Analiza ustaleń sporządzonego projektu planu pozwala na stwierdzenie, że jego realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, a występujące oddziaływania będą nieznaczne i będą się mieściły w granicach dopuszczonych przepisami odrębnymi wielkościami; nie przewiduje się też kumulacji oddziaływań powodowanych przez planowane i istniejące zagospodarowanie terenów.

16. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Opracowanie wykonano na podstawie szczegółowej analizy materiałów kartograficznych, studialnych, planistycznych i wizji terenowych. Zgromadzono wszelkie dostępne dokumenty charakteryzujące poszczególne elementy środowiska dla terenów gminy, w tym szczególnie dotyczące terenów objętych projektem planu:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kłobuck
- Strategia Rozwoju Gminy Kłobuck
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ - uchwała nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz.Urz. Woj.Śląskiego z 2016r. poz.4619)
- Opracowanie ekofizjograficzne
- Uproszczone plany urzędzenia lasu oraz inwentaryzacje stanu lasu
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz .U. z 2016 r. poz. 1938)
- Program ochrony powietrza dla stref gliwicko-mikołowskiej i częstochowsko-lublinieckiej województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu (Dz.Urz. Woj. Śląskiego z 2012 r., Nr 1184).
- Informacje i raporty o stanie środowiska dostępne na stronach internetowych poszczególnych organów i instytucji, w tym: Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska Katowice, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Katowice, Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie, Ministerstwa Ochrony Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach, Nadleśnictwa - Kłobuck i Herby)
- Decyzje i opracowania związane z ochroną środowiska będące w zasobach archiwalnych gminy (w tym dotyczące: wyłączeń z produkcji rolnej, pozwoleń wodno-prawnych, opracowań hydrogeologicznych, prognoz i ocen oddziaływania na środowisko dotyczących poszczególnych pozwoleń oraz prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone do obowiązujących: zmiany studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy)

- Wykaz zabytków na terenie gminy – materiały WKZ Częstochowa
- Ewidencja urządzeń melioracyjnych na terenie gminy
- Mapy glebowo–rolnicze, skala 1:5000 (Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Łodzi)
- Ewidencja gruntów –mapy w skali 1:2000
- Mapa hydrograficzna, skala 1:50000 (Główny Geodeta Kraju 1999 r)
- Mapa sozologiczna, skala 1:50000 (Główny Geodeta Kraju 1997 r)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. Poz. 1967)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz .U. z 2016 r. Poz. 1938)
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji, uchwała nr IV/57/3/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014 r. Poz. 6275)
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie, uchwała Nr V/15/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 listopada 2015 r. (Dz.Urz. Województwa Śląskiego z 2015 r. poz.5949)